JOHANNES EVANGELIUM

ST. JOHN IN SWEDISH
furnished by
The Pacific Agency
AMERICAN BIBLE SOCIETY
224 McAllister St.
San Francisco.

EVANGELIUM ENLIGT JOHANNES

ENLIGT 1917 ÅRS ÖVERSÄTTNING
GILLAD OCH STADFÄST
AV KONUNGEN

EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSENS EDITION

BRITISH & FOREIGN BIBLE SOCIETY,
146, QUEEN VICTORIA STREET,
LONDON E. C. 4

Made in England

Evangelium enligt Johannes.

1 Kapitlet.

Det gudomliga Ordets människoblivande i Jesus Kristus. Johannes döparens vittnesbörd. Jesu första lärjungar.

I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud.

1 Mos. 1: 1. Ords. 8: 22 f. Joh. 8: 58. 10: 30. 17: 5. 1 Joh. 1: 1 f. Upp. 19: 13.

2. Detta var i begynnelsen hos Gud.

3. Genom det har allt blivit till, och utan det har intet blivit till, som är till.

Ps. 33: 6. Vish. 9: 1. Kol. 1: 16 f. Hebr. 1: 2 f., 10.

4. I det var liv, och livet var människornas ljus.

Ps. 36: 10. Joh. 5: 26. 11: 25. 1 Joh. 5: 11.

5. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har icke fått makt därmed.

Jes. 60: 1 f. Joh. 8: 12. 12: 46.

6. En man uppträdde, sänd av Gud; hans namn var Johannes.

Mal. 4: 5. Matt. 3: 1 f. 11: 14. Mark. 1: 2 f. Luk. 1: 13 f. 3: 2 f.

7. Han kom såsom ett vittne för att vittna om ljuset, på det att alla skulle komma till tro genom honom.

8. Icke var han ljuset, men han skulle vittna om ljuset.

9. Det sanna ljuset, det som lyser över alla människor, skulle nu komma i världen.

Mal. 4: 2. Joh. 3: 19. 9: 5. 12: 35.

10. I världen var han, och genom honom hade världen blivit till, men världen ville icke veta av honom.

11. Han kom till sitt eget, och hans egna togo icke emot honom.

12. Men åt alla dem, som togo emot honom, gav han makt att bliva Guds barn, åt dem som tro på hans namn;

Rom. 8: 15 f. Gal. 3: 26. 2 Petr. 1: 4. 1 Joh. 3: 1.

13. och de hava blivit födda, icke av blod, ej heller av köttslig vilja, ej heller av någon mans vilja, utan av Gud.

Joh. 3: 3 f. 1 Petr. 1: 23. Jak. 1: 18.

14. Och Ordet vart kött och tog sin boning ibland oss, och vi sågo hans härlighet, vi sågo liksom en enfödd Sons härlighet från sin Fader, och han var full av nåd och sanning.

Matt. 1: 16. 17: 2. Luk. 1: 31. Kol. 1: 19. 2 Petr. 1: 16 f.

15. Johannes vittnar om honom, han ropar och säger: "Det

var om denne, jag sade: 'Den som kommer efter mig, han är före mig; ty han var förr än jag'."
Matt. 3: 11. Mark. 1: 7.

16. Av hans fullhet hava vi ju alla fått, ja, nåd utöver nåd;
Joh. 3: 34. Kol. 2: 3, 9.

17. ty genom Moses blev lagen given, men nåden och sanningen hava kommit genom Jesus Kristus.
2 Mos. 20: 1 f. Rom. 10: 4.

18. Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som är i Faderns sköte*, han har kungjort vad Gud är.
1 Mos. 33: 20. Matt. 11: 27. Luk. 10: 22. Joh. 6: 46. 1 Tim. 6: 16. 1 Joh. 4: 12.

19. Och detta är vad Johannes vittnade, när judarna hade sänt till honom präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom vem han var.
Joh. 5: 33.

20. Han svarade öppet och förnekade icke; han sade öppet: "Jag är icke Messias."
Joh. 3: 28. Apg. 13: 25.

21. Åter frågade de honom: "Vad är du då? Är du Elias?" Han svarade: "Det är jag icke." — "Är du Profeten?" Han svarade: "Nej."
5 Mos. 18: 15, 18. Mal. 4: 5.

22. Då sade de till honom: "Vem är du då? Säg oss det, så att vi kunna giva dem svar, som hava sänt oss. Vad säger du om dig själv?"

23. Han svarade: "Jag är rösten av en som ropar i öknen: 'Jämnen vägen för Herren', såsom profeten Jesaias sade." *Jes. 40: 3.*
Matt. 3: 3. Mark. 1: 3. Luk. 3: 4.

24. Och männen voro utsända ifrån fariséerna.

25. Och de frågade honom och sade till honom: "Varför döper du då, om du icke är Messias, ej heller Elias, ej heller Profeten?"

26. Johannes svarade dem och sade: "Jag döper i vatten; men mitt ibland eder står en, som I icke kännen:
Matt. 3: 11. Luk. 3: 16.

27. han som kommer efter mig, vilkens skorem jag icke är värdig att upplösa."

28. Detta skedde i Betania, på andra sidan Jordan, där Johannes döpte.

29. Dagen därefter såg han Jesus nalkas; då sade han: "Se, Guds lamm, som borttager världens synd!
Jes. 53: 7. 1 Kor. 5: 7. 1 Petr. 1: 19. 1 Joh. 3: 5.

30. Om denne var det, som jag sade: 'Efter mig kommer en man, som är före mig; ty han var förr än jag.'

31. Och jag kände honom icke; men för att han skall bliva uppenbar för Israel, därför är jag kommen och döper i vatten."

32. Och Johannes vittnade

* Eller: Ingen har någonsin sett Gud; en enfödd Gud, han som är i Faderns sköte o. s. v.

och sade: "Jag såg Anden såsom en duva sänka sig ned från himmelen; och han förblev över honom.
Matt. 3: 16. Mark. 1: 10. Luk. 3: 22.

33. Och jag kände honom icke; men den som sände mig till att döpa i vatten, han sade till mig: 'Den över vilken du får se Anden sänka sig ned och förbliva, han är den, som döper i helig ande.'

34. Och jag har sett det, och jag har vittnat, att denne är Guds Son."

35. Dagen därefter stod Johannes åter där med två av sina lärjungar.

36. När då Jesus kom gående, såg Johannes på honom och sade: "Se, Guds lamm!"

37. Och de två lärjungarna hörde hans ord och följde Jesus.

38. Då vände Jesus sig om, och när han såg, att de följde honom, frågade han dem: "Vad viljen I?" De svarade honom: "Rabbi", (det betyder mästare), "var bor du?"

39. Han sade till dem: "Kommen och sen." Då gingo de med honom och sågo, var han bodde; och de stannade den dagen hos honom. — Detta skedde vid tionde timmen.

40. En av de två, som hade hört, vad Johannes sade, och som hade följt Jesus, var Andreas, Simon Petrus' broder.
Matt. 4: 18 f.

41. Denne träffade först sin broder Simon och sade till honom: "Vi hava funnit Messias" (det betyder detsamma som Kristus).*

42. Och han förde honom till Jesus. Då såg Jesus på honom och sade: "Du är Simon, Johannes' son; du skall heta Cefas" (det betyder detsamma som Petrus).**
Mark. 3: 16.

43. Dagen därefter ville Jesus gå därifrån till Galileen, och han träffade då Filippus. Och Jesus sade till honom: "Följ mig."

44. Och Filippus var från Betsaida, Andreas' och Petrus' stad.

45. Filippus träffade Natanael och sade till honom: "Den som Moses har skrivit om i lagen, och som profeterna hava skrivit om, honom hava vi funnit, Jesus, Josefs son, från Nasaret."
1 Mos. 3: 15. 22: 18. 49: 10. 5 Mos. 18: 15, 18. 2 Sam. 7: 12 f. Jes. 7: 14. 9: 6. 53: 1 f. Jer. 23: 5 f. Hes. 34: 23. Mik. 5: 2. Matt. 2: 23.

46. Natanael sade till honom: "Kan något gott komma från Nasaret?" Filippus svarade honom: "Kom och se."
Joh. 7: 41, 52.

47. När nu Jesus såg Natanael nalkas, sade han om ho-

* Båda orden betyda *den smorde;* det förra är arameiska, det senare grekiska.
** Det arameiska ordet *kefa* betyder *klippa.* — Jfr Matt. 16: 18.

nom: "Se, denne är en rätt israelit, i vilken icke finnes något svek." Ps. 32: 2.

48. Natanael frågade honom: "Huru kan du känna mig?" Jesus svarade och sade till honom: "Förrän Filippus kallade dig, såg jag dig, där du var under fikonträdet."

49. Natanael svarade honom: "Rabbi, du är Guds Son, du är Israels konung."
Matt. 16: 16. Joh. 6: 69.

50. Jesus svarade och sade till honom: "Eftersom jag sade dig, att jag såg dig under fikonträdet, tror du? Större ting, än vad detta är, skall du få se."

51. Därefter sade han till honom: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen få se himmelen öppen och Guds änglar fara upp och fara ned över Människosonen."
1 Mos. 28: 12. Matt. 4: 11. Mark. 1: 13. Luk. 22: 43. 24: 4. Apg. 1: 10.

2 Kapitlet.

Jesus gör vid ett bröllop i Kana sitt första under, kommer vid påskhögtiden till Jerusalem, rensar helgedomen.

På tredje dagen var ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu moder var där.

2. Också Jesus och hans lärjungar blevo bjudna till bröllopet.

3. Och vinet begynte taga slut. Då sade Jesu moder till honom: "De hava intet vin."

4. Jesus svarade henne: "Låt mig vara, moder; min stund är ännu icke kommen."

5. Hans moder sade då till tjänarna: "Vadhelst han säger till eder, det skolen I göra."

6. Nu stodo där sex stenkrukor, sådana som judarna hade för sina reningar; de rymde två eller tre bat-mått var.
Mark. 7: 3.

7. Jesus sade till dem: "Fyllen krukorna med vatten." Och de fyllde dem ända till bräden.

8. Sedan sade han till dem: "Ösen nu upp och bären till övertjänaren." Och de gjorde så.

9. Och övertjänaren smakade på vattnet, som nu hade blivit vin; och han visste icke, varifrån det hade kommit, vilket däremot tjänarna visste, de som hade öst upp vattnet. Då kallade övertjänaren på brudgummen

10. och sade till honom: "Man brukar eljest alltid först sätta fram det goda vinet, och sedan, när gästerna hava fått för mycket, det som är sämre. Du har gömt det goda vinet ända tills nu."

11. Detta var det första tecken, som Jesus gjorde. Han gjorde det i Kana i Galileen och uppenbarade så sin härlighet; och hans lärjungar trodde på honom. Joh. 1: 14.

12. Därefter begav han sig

ned till Kapernaum med sin moder och sina bröder och sina lärjungar; och där stannade de några få dagar.

13. Judarnas påsk var nu nära, och Jesus begav sig då upp till Jerusalem.

14. Och han fick i helgedomen se, huru där sutto män, som sålde fäkreatur och får och duvor, och huru växlare sutto där. Matt. 21: 12 f. Mark. 11: 15 f. Luk. 19: 45 f.

15. Då gjorde han sig ett gissel av tåg och drev dem alla ut ur helgedomen, med får och fäkreatur, och slog ut växlarnas penningar och stötte omkull deras bord.

16. Och till duvomånglarna sade han: "Tagen bort detta härifrån; gören icke min Faders hus till ett marknadshus."

17. Hans lärjungar kommo då ihåg, att det var skrivet: "Nitälskan för ditt hus skall förtära mig." *Ps. 69: 10.*

18. Då togo judarna till orda och sade till honom: "Vad för tecken låter du oss se, eftersom du gör på detta sätt?" Matt. 12: 38 f. 16: 1 f. Joh. 6: 30.

19. Jesus svarade och sade till dem: "Bryten ned detta tempel, så skall jag inom tre dagar låta det uppstå igen." Matt. 26: 61. 27: 40.

20. Då sade judarna: "I fyrtiosex år har man byggt på detta tempel, och du skulle låta det uppstå igen inom tre dagar?"

21. Men det var om sin kropps tempel, som han talade.

22. Sedan, när han hade uppstått från de döda, kommo hans lärjungar ihåg, att han hade sagt detta; och de trodde då skriften och det ord, som Jesus hade sagt. Ps. 16: 10. Luk. 24: 8.

23. Medan han nu var i Jerusalem, under påsken, vid högtiden, kommo många till tro på hans namn, när de sågo de tecken, som han gjorde.

24. Men själv betrodde sig Jesus icke åt dem, eftersom han kände alla

25. och icke behövde någon annans vittnesbörd om människorna; ty av sig själv visste han, vad i människan var. Mark. 2: 8. Joh. 6: 64. Upp. 2: 23.

3 Kapitlet.

Jesu samtal med Nikodemus, Johannes döparens sista vittnesbörd.

Men bland fariséerna var en man, som hette Nikodemus, en av judarnas rådsherrar. Joh. 7: 50. 19: 39.

2. Denne kom till Jesus om natten och sade till honom: "Rabbi, vi veta, att det är från Gud, du har kommit såsom lärare; ty ingen kan göra sådana tecken, som du gör, om icke Gud är med honom. Joh. 9: 16, 33.

3. Jesus svarade och sade till honom: "Sannerligen, san

nerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född på nytt*, så kan hon icke få se Guds rike."
Matt. 18: 3. Tit. 3: 5. 1 Petr. 1: 23.

4. Nikodemus sade till honom: "Huru kan en människa födas, när hon är gammal? Icke kan hon väl åter gå in i sin moders liv och födas?"

5. Jesus svarade: "Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född av vatten och ande, så kan hon icke komma in i Guds rike.
Hes. 36: 25 f. Mark. 16: 16. Ef. 5: 26.

6. Det som är fött av kött, det är kött; och det som är fött av Anden, det är ande.
Ps. 51: 7. Joh. 1: 13.

7. Förundra dig icke över, att jag sade dig, att I måsten födas på nytt.

8. Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet icke, varifrån den kommer, eller vart den far; så är det med var och en, som är född av Anden**."
Pred. 11: 5. Syr. 16: 21. 1 Kor. 2: 11.

9. Nikodemus svarade och sade till honom: "Huru kan detta ske?"

10. Jesus svarade och sade till honom:
"Är du Israels lärare och förstår icke detta?

11. Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Vad vi veta, det tala vi, och vad vi hava sett, det vittna vi om, men vårt vittnesbörd tagen I icke emot.
Joh. 7: 16. 8: 28. 12: 49. 14: 24.

12. Tron I icke, när jag talar till eder om jordiska ting, huru skolen I då kunna tro, om jag talar till eder om himmelska ting?

13. Och likväl har ingen stigit upp till himmelen, utom den som steg ned från himmelen, Människosonen, som var i himmelen.
Joh. 6: 62. Ef. 4: 9.

14. Och såsom Moses upphöjde ormen i öknen, så måste Människosonen bliva upphöjd,
4 Mos. 21: 9. Vish. 16: 6 f.
Joh. 8: 28. 12: 32 f.

15. för att var och en, som tror, skall i honom hava evigt liv. Joh. 6: 40. 20: 31.

16. Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en, som tror på honom, icke skall förgås, utan hava evigt liv.
Rom. 5: 8. 1 Joh. 4: 9.

17. Ty icke sände Gud sin Son i världen för att döma världen, utan för att världen skulle bliva frälst genom honom. Joh. 12: 47 f. 1 Joh. 4: 14.

18. Den som tror på honom, han bliver icke dömd, men den som icke tror, han är redan dömd, eftersom han icke tror på Guds enfödde Sons namn. Joh. 5: 24. Apg. 4: 12.

* Grundtextens uttryck har den dubbla betydelsen på *nytt* och *ovanifrån* fr. v. 31. ** Grundtexten har här samma uttryck för *vind* som för *ande*.

19. Och detta är domen, att när ljuset hade kommit i världen, människorna dock älskade mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar voro onda.
Joh. 1: 15, 10 f.

20. Ty var och en, som gör vad ont är, han hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gärningar icke skola bliva blottade:
Ef. 5: 13.

21. Men den, som gör sanningen, han kommer till ljuset, för att det skall bliva uppenbart, att hans gärningar äro gjorda i Gud."

22. Därefter begav sig Jesus med sina lärjungar till den judiska landsbygden, och där vistades han med dem och döpte.
Joh. 4: 2.

23. Men också Johannes döpte, i Enon, nära Salim, ty där fanns mycket vatten; och folket kom dit och lät döpa sig.
Matt. 3: 5 f.

24. Johannes hade nämligen ännu icke blivit kastad i fängelse. Matt. 14: 3.

25. Då uppstod mellan Johannes' lärjungar och en jude en tvist om reningen.

26. Och de kommo till Johannes och sade till honom: "Rabbi, se, den som var hos dig på andra sidan Jordan, den som du har vittnat om, han döper, och alla komma till honom." Joh. 1: 15, 30.

27. Johannes svarade och sade: "En människa kan intet taga, om det icke bliver henne givet från himmelen.
1 Kor. 4: 7. Jak. 1: 17.

28. I kunnen själva giva mig det vittnesbördet, att jag sade: 'Icke är jag Messias; jag är allenast sänd framför honom.'
Mal. 3: 1. Luk. 1: 17. Joh. 1: 6, 20.

29. Brudgum är den, som har bruden; men brudgummens vän, som står där och hör på honom, han gläder sig storligen åt brudgummens röst. Den glädjen är mig nu given i fullt mått.
Dom. 14: 20. Matt. 9: 15. 22: 2.

30. Det är, såsom sig bör, att han växer till, och att jag förminskas. —

31. Den som kommer ovanifrån, han är över alla; den som är från jorden, han är av jorden, och av jorden talar han. Ja, den som kommer från himmelen, han är över alla,
Joh. 8: 23.

32. och vad han har sett och hört, det vittnar han om; och likväl tager ingen emot hans vittnesbörd.
Joh. 5: 20. 8: 26. 12: 49. 14: 10.

33. Men om någon tager emot hans vittnesbörd, så bekräftar han därmed, att Gud är sannfärdig. 1 Joh. 5: 10.

34. Ty den som Gud har sänt, han talar Guds ord; Gud giver nämligen icke Anden efter mått.
Jes. 11: 2. Apg. 10: 38.

35. Fadern älskar Sonen, och

allt har han givit i hans hand. Matt. 28: 18. Joh. 5: 22. 17: 2. Hebr. 2: 7 f.

36. Den som tror på Sonen, han har evigt liv; men den som icke hörsammar Sonen, han skall icke få se livet, utan Guds vrede förbliver över honom.“ 5 Mos. 29: 20. 32: 22. Matt. 3: 7. Joh. 6: 47. 1 Joh. 5: 11 f.

4 Kapitlet

Jesus samtalar med en samaritisk kvinna, mottages med tro av samariterna, botar en kunglig tjänstemans son.

Men Herren fick nu veta, att fariséerna hade hört, hurusom Jesus vann flera lärjungar och döpte flera än Johannes; Joh. 3: 22, 26.

2. dock var det icke Jesus själv, som döpte, utan hans lärjungar.

3. Då lämnade han Judeen och begav sig åter till Galileen.

4. Därvid måste han taga vägen genom Samarien.

5. Så kom han till en stad i Samarien, som hette Sykar, nära det jordstycke, som Jakob gav åt sin son Josef. 1 Mos. 33: 19. 48: 22. Jos. 24: 32.

6. Och där var Jakobs brunn. Eftersom nu Jesus var trött av vandringen, satte han sig strax ned vid brunnen. Det var vid sjätte timmen.

7. Då kom en samaritisk kvinna för att hämta vatten. Jesus sade till henne: “Giv mig att dricka.“

8. Hans lärjungar hade nämligen gått in i staden för att köpa mat.

9. Då sade den samaritiska kvinnan till honom: “Huru kan du, som är en jude, bedja mig, som är en samaritisk kvinna, om något att dricka?“ Judarna hava nämligen ingen umgängelse med samariterna. 2 Kon. 17: 24 f. Luk. 9: 52 f. Joh. 8: 48. Apg. 10: 28.

10. Jesus svarade och sade till henne: “Förstode du Guds gåva, och vem den är, som säger till dig: ’Giv mig att dricka’, så skulle du i stället hava bett honom, och han skulle då hava givit dig levande vatten*.“ Ps. 23: 2. Jes. 12: 3. Jer. 2: 13.

11. Kvinnan sade till honom: “Herre, du har ju intet att hämta upp vatten med, och brunnen är djup. Varifrån får du då det friska vattnet?

12. Icke är väl du förmer än vår fader Jakob, som gav oss brunnen och själv med sina barn och sin boskap drack ur den?“ Joh. 8: 53.

13. Jesus svarade och sade till henne: “Var och en som

* Grundtextens uttryck, som bokstavligen betyder *levande vatten*, har vanligen betydelsen *friskt, rinnande vatten;* kvinnan fattar uttrycket i den senare betydelsen.

dricker av detta vatten, han bliver törstig igen;
Joh. 6: 58.

14. men den som dricker av det vatten, jag giver honom, han skall aldrig någonsin törsta, utan det vatten, jag giver honom, skall bliva i honom en källa, vars vatten springer upp med evigt liv."
Jes. 55: 1. Joh. 6: 27, 35. 7: 37 f.

15. Kvinnan sade till honom: "Herre, giv mig det vattnet, så att jag icke mer behöver törsta och komma hit för att hämta vatten."

16. Han sade till henne: "Gå och hämta din man, och kom sedan tillbaka."

17. Kvinnan svarade och sade: "Jag har ingen man." Jesus sade till henne: "Du har rätt i vad du säger, att du icke har någon man.

18. Ty fem män har du haft, och den du nu har är icke din man; däri sade du sant."

19. Då sade kvinnan till honom: "Herre, jag ser, att du är en profet.
Luk. 7: 16. 24: 19.

20. Våra fäder hava tillbett på detta berg, men I sägen, att i Jerusalem den plats finnes, där man bör tillbedja."
5 Mos. 12: 5, 11. 1 Kon. 9: 3. Ps. 122: 1 f.

21. Jesus sade till henne: "Tro mig, kvinna: den tid kommer, då det varken är på detta berg eller i Jerusalem, som I skolen tillbedja Fadern.

22. I tillbedjen, vad I icke kännen, vi tillbedja, vad vi känna — ty frälsningen kommer från judarna —
Jes. 2: 3. Luk. 24: 47. Rom. 9: 4.

23. men den tid skall komma, ja, den är redan inne, då sanna tillbedjare skola tillbedja Fadern i ande och sanning: ty sådana tillbedjare vill Fadern hava.

24. Gud är ande, och de som tillbedja honom måste tillbedja i ande och sanning."
Rom. 12: 1. 2. Kor. 3: 17.

25. Kvinnan sade till honom: "Jag vet, att Messias skall komma, han som ock kallas Kristus; när han kommer, skall han förkunna oss allt."
Joh. 1: 41.

26. Jesus svarade henne: "Jag, som talar med dig, är den, du nu nämnde."
Joh. 9: 37.

27. I detsamma kommo hans lärjungar; och de förundrade sig över, att han talade med en kvinna. Dock frågade ingen, vad han ville henne, eller varför han talade med henne.

28. Men kvinnan lät sin kruka stå och gick in i staden och sade till folket:

29. "Kommen och sen en man, som har sagt mig allt vad jag har gjort. Månne icke han är Messias?"

30. Då gingo de ut ur staden och kommo till honom.

31. Under tiden bådo lär-

jungarna honom och sade: "Rabbi, tag och ät."

32. Men han svarade dem: "Jag har mat att äta, som I icke veten om."

33. Då sade lärjungarna till varandra: "Kan väl någon hava burit mat till honom?"

34. Jesus sade till dem: "Min mat är att göra dens vilja, som har sänt mig, och att fullborda hans verk.

Joh. 6: 38. 17: 4.

35. I sägen ju, att det ännu är fyra månader, innan skördetiden kommer. Men se, jag säger eder: Lyften upp edra ögon, och sen på fälten, huru de hava vitnat till skörd.

Matt. 9: 37. Luk. 10: 2.

36. Redan nu får den, som skördar, uppbära sin lön och samla in frukt till evigt liv; så kunna den som sår och den som skördar tillsammans glädja sig.

37. Ty här sannas det ordet, att en är den som sår och en annan den som skördar.

38. Jag har sänt eder att skörda, där I icke haven arbetat. Andra hava arbetat, och I haven fått gå in i deras arbete*."

39. Och många samariter från den staden kommo till tro på honom för kvinnans ords skull, då hon vittnade, att han hade sagt henne allt, vad hon hade gjort.

40. När sedan samariterna kommo till honom, bådo de honom att stanna kvar hos dem. Så stannade han där i två dagar.

41. Och långt flera kommo då till tro för hans egna ords skull.

42. Och de sade till kvinnan: "Nu är det icke mer för dina ords skull, som vi tro, ty vi hava nu själva hört honom, och vi veta nu, att han i sanning är världens Frälsare."

Joh. 17: 8. 1 Joh. 4: 14.

43. Men efter de två dagarna gick han därifrån till Galileen. Matt. 4: 12.

Mark. 1: 14. Luk. 4: 14.

44. Ty Jesus vittnade själv, att en profet icke är aktad i sitt eget fädernesland.

Matt. 13: 57. Mark. 6: 4. Luk. 4: 24.

45. När han nu kom till Galileen, togo galiléerna vänligt emot honom, eftersom de hade hade sett allt, vad han hade gjort i Jerusalem vid högtiden. Också de hade nämligen varit där vid högtiden.

Joh. 2: 23.

46. Så kom han åter till Kana i Galileen, där han hade gjort vattnet till vin.

I Kapernaum fanns då en man i konungens tjänst, vilkens son låg sjuk.

Joh. 2: 1 f.

* Eller: Jag har sänt eder att skörda, där I icke haven arbetat. Andra hava arbetat, och deras arbete har kommit eder till godo.

47. När han nu hörde, att Jesus hade kommit från Judeen till Galileen, begav han sig åstad till honom och bad, att han skulle komma ned och bota hans son; ty denne låg för döden.

48. Då sade Jesus till honom: "Om I icke sen tecken och under, så tron I icke."
Joh. 2: 18. 1 Kor. 1: 22.

49. Mannen sade till honom: "Herre, kom ned, förrän mitt barn dör."

50. Jesus svarade honom: "Gå, din son får leva." Då trodde mannen det ord, som Jesus sade till honom, och gick.

51. Och medan han ännu var på vägen hem, mötte honom hans tjänare och sade: "Din son kommer att leva."

52. Då frågade han dem, vid vilken timme det hade blivit bättre med honom. De svarade honom: "I går vid sjunde timmen lämnade febern honom."

53. Då märkte fadern, att det hade skett just den timme, då Jesus sade till honom: "Din son får leva." Och han kom till tro, så ock hela hans hus.
Apg. 16: 15, 31 f.

54. Detta var nu åter ett tecken, det andra i ordningen, som Jesus gjorde, sedan han hade kommit från Judeen till Galileen. Joh. 2: 11.

5 Kapitlet.

Jesus botar på en sabbat en sjuk vid Betesda, förföljes därför såsom sabbatsbrytare, försvarar sig och vittnar om sitt förhållande till Fadern.

Därefter inföll en av judarnas högtider, och Jesus for upp till Jerusalem.

2. Vid Fårporten i Jerusalem ligger en damm, på Hebreiska kallad Betesda, och invid den finnas fem pelargångar.

3. I dessa lågo många sjuka, blinda, halta, förtvinade.

4*.

5. Där fanns nu en man, som hade varit sjuk i trettioåtta år.

6. Då Jesus fick se denne, där han låg, och fick veta, att han redan lång tid hade varit sjuk, sade han till honom: "Vill du bliva frisk?"

7. Den sjuke svarade honom: "Herre, jag har ingen, som hjälper mig ned i dammen, när vattnet har kommit i rörelse; och så stiger en annan ditned före mig, medan jag ännu är på väg."

8. Jesus sade till honom: "Stå upp, tag din säng och gå." Matt. 9: 6.

9. Och strax blev mannen frisk och tog sin säng och gick.
Men det var sabbat den dagen. Joh. 9: 14.

10. Därför sade judarna till mannen, som hade blivit botad: "Det är sabbat; det är

* Se *Nya testamentets text* i Ordförkl.

icke lovligt för dig att bära sängen.“ 2 Mos. 20: 10. Jer. 17: 21 f. Matt. 12: 2.

11. Men han svarade dem: “Den, som gjorde mig frisk, han sade till mig: ’Tag din säng och gå’.“

12. Då frågade de honom: “Vem var den mannen, som sade till dig, att du skulle taga din säng och gå?“

13. Men mannen, som hade blivit botad, visste icke, vem det var; ty Jesus hade dragit sig undan, eftersom mycket folk var där på platsen. —

14. Sedan träffade Jesus honom i helgedomen och sade till honom: “Se, du har blivit frisk; synda icke härefter, på det att icke något värre må vederfaras dig.“ Joh. 8: 11.

15. Mannen gick då bort och omtalade för judarna, att det var Jesus, som hade gjort honom frisk.

16. Därför förföljde nu judarna Jesus, eftersom han gjorde sådant på sabbaten. Matt. 12: 14.

17. Men han svarade dem: “Min Fader verkar ännu alltjämt; så verkar ock jag.“ Joh. 9: 4. 14: 10.

18. Och därför stodo judarna ännu mer efter att döda honom, eftersom han icke allenast ville göra sabbaten om intet, utan ock kallade Gud sin Fader och gjorde sig själv lik Gud. Joh. 7: 30. 10: 33.

19. Då talade Jesus åter och sade till dem:

“Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen kan icke göra något av sig själv, utan han gör allenast, vad han ser Fadern göra; ty vad han gör, det gör likaledes ock Sonen. Joh. 3: 11, 32. 8: 38.

20. Ty Fadern älskar Sonen och låter honom se allt vad han själv gör; och större gärningar, än dessa äro, skall han låta honom se, så att I skolen förundra eder. Joh. 3: 35.

21. Ty såsom Fadern uppväcker de döda och gör dem levande, så gör ock Sonen levande, vilka han vill.

22. Icke heller dömer Fadern någon, utan all dom har han överlåtit åt Sonen, Matt. 28: 18. Joh. 17: 2. Apg. 17: 31.

23. för att alla skola ära Sonen, såsom de ära Fadern. Den som icke ärar Sonen, han ärar icke heller Fadern, som har sänt honom. Luk. 10: 16. Fil. 2: 10 f. 1 Joh. 2: 23.

24. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mina ord och tror honom, som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke under någon dom, utan har övergått från döden till livet.“ Luk. 23: 43. Joh. 3: 18. 6: 40, 47. 8: 51. Ef. 2: 5 f. 1 Joh. 3: 14.

25. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den stund kommer, ja, den är redan inne, då de döda skola höra Guds

Sons röst, och de, som höra den, skola bliva levande.
Matt. 8: 22. Rom. 6: 4. Gal. 2: 20. 1 Tim. 5: 6. Upp. 3: 1.

26. Ty såsom Fadern har liv i sig själv, så har han ock givit åt Sonen att hava liv i sig själv. Joh. 1: 4.

27. Och han har givit honom makt att hålla dom, eftersom han är Människoson.
Dan. 7: 13 f.

28. Förundren eder icke över detta. Ty den stund kommer, då alla, som äro i gravarna, skola höra hans röst
Dan. 12: 2. 1 Kor. 15: 52. 1 Tess. 4: 16.

29. och gå ut ur dem: de, som hava gjort vad gott är, skola uppstå till liv, och de, som hava gjort vad ont är, skola uppstå till dom.
Matt. 16: 27. 25: 46.

30. Jag kan icke göra något av mig själv. Såsom jag hör, så dömer jag; och min dom är rättvis, ty jag söker icke min vilja, utan dens vilja, som har sänt mig. Joh. 6: 38.

31. Om jag själv vittnar om mig, så gäller icke mitt vittnesbörd.

32. Men det är en annan, som vittnar om mig, och jag vet, att hans vittnesbörd om mig är sant.
Joh. 8: 13 f. 1 Joh. 5: 9.

33. I haven sänt bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen. Joh. 1: 19 f.

34. Dock, det är icke av någon människa, som jag tager emot vittnesbörd om mig; men jag säger detta, för att I skolen bliva frälsta.

35. Han var den brinnande, skinande lampan, och för en liten stund villen I fröjdas i dess ljus. Luk. 1: 17.

36. Men jag har ett vittnesbörd om mig, som är förmer än Johannes' vittnesbörd: de gärningar, som Fadern har givit mig att fullborda, just de gärningar, som jag gör, de vittna om mig, att Fadern har sänt mig. Joh. 10: 25.

37. Ja, Fadern, som har sänt mig, han har själv vittnat om mig. Hans röst haven I aldrig någonsin hört, ej heller haven I sett hans gestalt,
2 Mos. 33: 20. 5 Mos. 4: 12. Matt. 3: 17. 17: 5. Joh. 6: 27. 12: 28. 1 Tim. 6: 16. 2 Petr. 1: 17. 1 Joh. 4: 12.

38. och hans ord haven I icke låtit förbliva i eder. Ty den, han har sänt, honom tron I icke.

39. I rannsaken skrifterna, därför att I menen eder i dem hava evigt liv; och det är dessa, som vittna om mig.
5 Mos. 18: 15. Jer. 23: 5. Luk. 16: 29 f. 24: 27. Joh. 1: 45. Apg. 17: 11. 2 Tim. 3: 15 f. 1 Petr. 1: 10 f.

40. Men I viljen icke komma till mig för att få liv.

41. Jag tager icke emot pris av människor;

42. men jag känner eder och vet, att I icke haven Guds kärlek i eder.

43. Jag har kommit i min

Faders namn, och I tagen icke emot mig; kommer en annan i sitt eget namn, honom skolen I nog mottaga
Matt. 24: 5.

44. Huru skullen I kunna tro, I som tagen emot pris av varandra och icke söken det pris, som kommer från honom, som allena är Gud?
Matt. 23: 5 f. Joh. 12: 43. Rom. 2: 29.

45. Menen icke, att det är jag, som skall anklaga eder hos Fadern. Den, som anklagar eder, är Moses, han till vilken I sätten edert hopp

46. Trodden I Moses, så skullen I ju tro mig, ty om mig har han skrivit.
1 Mos. 3: 15. 22: 18. 49: 10.
5 Mos. 18: 18.

47. Men tron I icke hans skrifter, huru skolen I då kunna tro mina ord?"
Luk. 16: 31

6 Kapitlet.

Jesus bespisar fem tusen män, går på vattnet, undervisar om livets bröd, bekännes av Petrus vara "Guds Helige".

Därefter for Jesus över Galileiska sjön, "Tiberias' sjö".

2. Och mycket folk följde honom, därför att de sågo de tecken, som han gjorde med de sjuka.

3. Men Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar.

4. Och påsken, judarnas högtid, var nära.

5. Då nu Jesus lyfte upp sina ögon och såg, att mycket folk kom till honom, sade han till Filippus: "Varifrån skola vi köpa bröd, så att dessa få äta?"
2 Kon. 4: 42 f.
Matt. 14: 15 f. Mark. 6: 35 f.
Luk. 9: 12 f.

6. Men detta sade han för att sätta honom på prov, ty själv visste han, vad han skulle göra.

7. Filippus svarade honom: "Bröd för två hundra silverpenningar* vore icke nog, för att var och en skulle få ett litet stycke."

8. Då sade till honom en annan av hans lärjungar, Andreas, Simon Petrus' broder:

9. "Här är en gosse, som har fem kornbröd och två fiskar; men vad förslår det för så många?"

10. Jesus sade: "Låten folket lägra sig här." Och på det stället var mycket gräs. Då lägrade sig männen där, och deras antal var vid pass fem tusen.

11. Därefter tog Jesus bröden och tackade Gud och delade ut åt dem, som hade lagt sig ned där, likaledes ock av fiskarna, så mycket de ville hava.

12. Och när de voro mätta, sade han till sina lärjungar:

* Se *Silverpenning* i Ordförkl.

"Samlen tillhopa de överblivna styckena, så att intet förfares."

13. Då samlade de dem tillhopa och fyllde tolv korgar med stycken, som av de fem kornbröden hade blivit över efter dem, som hade ätit.

14. Då nu människorna hade sett det tecken, som han hade gjort, sade de: "Denne är förvisso Profeten, som skulle komma i världen."
5 Mos. 18: 15, 18. Joh. 1: 21. 7: 40.

15. När då Jesus märkte, att de tänkte komma och med våld föra honom med sig och göra honom till konung, drog han sig åter undan till berget, helt allena. Joh. 18: 36.

16. Men när det blev afton, gingo hans lärjungar ned till sjön
Matt. 14: 22 f. Mark. 6: 45 f.

17. och stego i en båt, för att fara över sjön till Kapernaum. Det hade då redan blivit mörkt, och Jesus hade ännu icke kommit till dem;

18. och sjön gick hög, ty det blåste hårt.

19. När de så hade rott vid pass tjugofem eller trettio stadier, fingo de se Jesus komma gående på sjön och nalkas båten. Då blevo de förskräckta.

20. Men han sade till dem: "Det är jag; varen icke förskräckta."

21. De ville då taga honom upp i båten; och strax var båten framme vid landet, dit de foro.

22. Dagen därefter hände sig detta. Folket, som stod kvar på andra sidan sjön, hade lagt märke till, att där icke fanns mer än en enda båt, och att Jesus icke hade stigit i den båten med sina lärjungar, utan att lärjungarna hade farit bort allena.

23. Andra båtar hade likväl kommit från Tiberias och lagt till nära det ställe, där folket bespisades, efter det att Herren hade uttalat tacksägelsen.

24. När alltså folket nu såg, att Jesus icke var där, ej heller hans lärjungar, stego de själva i båtarna och foro till Kapernaum för att söka efter Jesus.

25. Och då de funno honom, där på andra sidan sjön, frågade de honom: "Rabbi, när kom du hit?"

26. Jesus svarade dem och sade: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I söken mig icke därför, att I haven sett tecken, utan därför, att I fingen äta av bröden och bleven mätta.

27. Verken icke för att få den mat, som förgås, utan för att få den mat, som förbliver och har med sig evigt liv, den som Människosonen skall giva eder; ty honom har Fadern,

Gud själv, låtit undfå sitt insegel." Matt. 3: 17. 17: 5. Joh. 1: 32 f. 4: 14. 5: 37. 8: 18. 9: 4.

28. Då sade de till honom; "Vad skola vi göra för att utföra Guds gärningar?"

29. Jesus svarade och sade till dem: "Detta är Guds gärning, att I tron på den, han har sänt." 1 Joh. 3: 23.

30. De sade till honom: "Vad för tecken gör du då? Låt oss se något tecken, så att vi kunna tro dig. Vilken gärning utför du? Matt. 12: 38. 16: 1. Joh. 2: 18. 1 Kor. 1: 22.

31. Våra fäder fingo äta manna i öknen, såsom det är skrivet: 'Han gav dem bröd från himmelen att äta'." 2 Mos. 16: 4 f. Neh. 9: 15. *Ps. 78: 24.* 105: 40. 1 Kor. 10: 3.

32. Då svarade Jesus dem: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Det är icke Moses, som har givit eder brödet från himmelen, men det är min Fader, som giver eder det rätta brödet från himmelen.

33. Ty Guds bröd är det bröd, som kommer ned från himmelen och giver världen liv."

34. Då sade de till honom: "Herre, giv oss alltid det brödet."

35. Jesus svarade: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig, han skall aldrig hungra, och den som tror på mig, han skall aldrig någonsin törsta. Jes. 55: 1. Matt. 11: 28. Joh. 7: 37.

36. Men det är, såsom jag har sagt eder: fastän I haven sett mig, tron I dock icke.

37. Allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig; och den som kommer till mig, honom skall jag sannerligen icke kasta ut. Joh. 17: 6 f.

38. Ty jag har kommit ned från himmelen, icke för att göra min vilja, utan för att göra dens vilja, som har sänt mig. Matt. 26: 39 f. Joh. 4: 34. 5: 30.

39. Och detta är dens vilja, som har sänt mig, att jag icke skall låta någon enda gå förlorad av dem, som han har givit mig, utan att jag skall låta dem uppstå på den yttersta dagen. Joh. 10: 28 f. 17: 12. 18: 9.

40. Ja, detta är min Faders vilja, att var och en, som ser Sonen och tror på honom, han skall hava evigt liv, och att jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen." Joh. 3: 15 f. 11: 24 f.

41. Då knorrade judarna över honom, därför att han hade sagt: "Jag är det bröd, som har kommit ned från himmelen."

42. Och de sade: "Är denne icke Jesus, Josefs son, vilkens fader och moder vi känna? Huru kan han då säga: 'Jag har kommit ned från himmelen'?" Matt. 13: 55. Luk. 4: 22. Joh. 7: 27.

43. Jesus svarade och sade till dem: "Knorren icke eder emellan.

44. Ingen kan komma till mig, om icke Fadern, som har sänt mig, drager honom; och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.

45. Det är skrivet hos profeterna: 'De skola alla hava fått lärdom av Gud.' Var och en, som har lyssnat till Fadern och lärt av honom, han kommer till mig.

Jes. 54: 13. Jer. 31: 33 f. 1 Tess. 4: 9. Hebr. 8: 10 f.

46. Icke som om någon skulle hava sett Fadern, utom den som är från Gud; han har sett Fadern.

Matt. 11: 27. Luk. 10: 22. Joh. 1: 18.

47. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror, han har evigt liv.

Joh. 3: 36.

48. Jag är livets bröd.

49. Edra fäder åto manna i öknen, och de dogo.

Hebr. 3: 17 f.

50. Men med det bröd, som kommer ned från himmelen, är det så, att om någon äter därav, så skall han icke dö.

51. Jag är det levande brödet, som har kommit ned från himmelen. Om någon äter av det brödet, så skall han leva till evig tid. Och det bröd, som jag skall giva, är mitt kött; och jag giver det, för att världen skall leva."

Joh. 3: 13.

52. Då tvistade judarna med varandra och sade: "Huru skulle denne kunna giva oss sitt kött att äta?"

53. Jesus sade då till dem: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om I icke äten Människosonens kött och dricken hans blod, så haven I icke liv i eder.

54. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen. Joh. 1: 12.

55. Ty mitt kött är sannskyldig mat, och mitt blod är sannskyldig dryck.

56. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förbliver i mig, och jag förbliver i honom.

Joh. 15: 4. 1 Joh. 2: 24. 3: 24.

57. Såsom Fadern, han som är den levande, har sänt mig, och såsom jag lever genom Fadern, så skall ock den, som äter mig, leva genom mig.

58. Så är det med det bröd, som har kommit ned från himmelen. Det är icke såsom det fäderna fingo äta, vilka sedan dogo; den som äter detta bröd, han skall leva till evig tid."

59. Detta sade han, när han undervisade i synagogan i Kapernaum.

60. Många av hans lärjungar, som hörde detta, sade då: "Detta är ett hårt tal; vem står ut med att höra på honom?"

Joh. 8: 43.

61. Men Jesus visste inom sig, att hans lärjungar knorrade över detta; och han sade

till dem: "Är detta för eder en stötesten?

62. Vad skolen I då säga, om I fån se Människosonen uppstiga dit, där han förut var? — Mark. 16: 19. Luk. 24: 51. Apg. 1: 9. Ef. 4: 8 f.

63. Det är Anden, som gör levande; köttet är till intet gagneligt. De ord, som jag har talat till eder, äro ande och äro liv. 2 Kor. 3: 6.

64. Men bland eder finnas några, som icke tro." Jesus visste nämligen från begynnelsen, vilka de voro, som icke trodde, så ock vilken den var, som skulle förråda honom. Joh. 2: 25. 13: 11.

65. Och han tillade: "Fördenskull har jag sagt eder, att ingen kan komma till mig, om det icke bliver honom givet av Fadern."

66. För detta tals skull drogo sig många av hans lärjungar tillbaka, så att de icke längre vandrade med honom.

67. Då sade Jesus till de tolv: "Icke viljen väl också I gå bort?"

68. Simon Petrus svarade honom: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord,

69. och vi tro och förstå, att du är Guds Helige." Matt. 14: 33. 16: 16. Mark. 8: 29. Joh. 11: 27.

70. Jesus svarade dem: "Har icke jag själv utvalt eder, I tolv? Och likväl är en av eder en djävul." Luk. 6: 13 f. Joh. 8: 44.

71. Detta sade han om Judas, Simon Iskariots son; ty det var denne, som skulle förråda honom, och han var en av de tolv.

7 Kapitlet.

Jesus går upp till lövhyddohögtiden i Jerusalem, talar i helgedomen om sin sändning och om sabbatsbudet, om sin bortgång till Fadern och om Andens utgjutelse, förkastas av några i folket, mottages med tro av andra. Rättstjänare sändas ut för att gripa honom. Nikodemus talar till hans försvar.

Därefter vandrade Jesus omkring i Galileen, ty i Judeen ville han icke vandra omkring, då nu judarna stodo efter att döda honom.

2. Men judarnas lövhyddohögtid var nu nära. 3 Mos. 23: 34 f.

3. Då sade hans bröder till honom: "Begiv dig härifrån och gå till Judeen, så att också dina lärjungar få se de gärningar, som du gör.

4. Ty ingen, som vill vara känd bland människor, utför sitt verk i hemlighet. Då du nu gör sådana gärningar, så träd öppet fram för världen."

5. Det var nämligen så, att icke ens hans bröder trodde på honom. Mark. 3: 21.

6. Då sade Jesus till dem:

"Min tid är ännu icke kommen, men för eder är tiden alltid läglig.

7. Världen kan icke hata eder, men mig hatar hon, eftersom jag vittnar om henne, att hennes gärningar äro onda.
Joh. 3: 19. 15: 18.

8. Gån I upp till högtiden; jag är icke stadd på väg upp till denna högtid, ty min tid är ännu icke fullbordad."

9. Detta sade han till dem och stannade så kvar i Galileen.

10. Men när hans bröder hade gått upp till högtiden, då gick också han ditupp, dock icke öppet, utan likasom i hemlighet.

11. Och judarna sökte efter honom under högtiden och sade: "Var är han?"

12. Och bland folket talades i tysthet mycket om honom. Somliga sade: "Han är en rättsinnig man", men andra sade: "Nej, han förvillar folket."

13. Dock talade ingen öppet om honom; av fruktan för judarna. Joh. 9: 22. 19: 38.

14. Men när redan halva högtiden var förliden, gick Jesus upp i helgedomen och undervisade.

15. Då förundrade sig judarna och sade: "Varifrån har denne sin lärdom, han som icke har fått undervisning?"
Matt. 13: 54.

16. Jesus svarade dem och sade: "Min lära är icke min, utan hans, som har sänt mig.
Joh. 8: 28. 12: 49. 14: 10, 24.

17. Om någon vill göra hans vilja, så skall han förstå, om denna lära är från Gud, eller om jag talar av mig själv.

18. Den, som talar av sig själv, han söker sin egen ära; men den, som söker dens ära, som har sänt honom, han är sannfärdig, och orättfärdighet finnes icke i honom. —

19. Har icke Moses givit eder lagen? Och likväl fullgör ingen av eder lagen. Varför stån I efter att döda mig."
2 Mos. 20: 1 f. Joh. 5: 16, 18. 10: 39. 11: 53. Apg. 7: 53. Rom. 2: 21 f.

20. Folket svarade: "Du är besatt av en ond ande. Vem står efter att döda dig?"
Mark. 3: 22. Joh. 8: 48, 52. 10: 20.

21. Jesus svarade och sade till dem: "En gärning allenast gjorde jag, och alla förundren I eder över den. Joh. 5: 2 f.

22. Moses har givit eder omskärelsen — icke som om den vore från Moses, ty den är ifrån fäderna — och så omskären I människor också på en sabbat.
1 Mos. 17: 10 f. 3 Mos. 12: 3. Rom. 4: 11.

23. Om nu en människa undfår omskärelsen på en sabbat, för att Moses' lag icke skall göras om intet, huru kunnen I då vredgas på mig, därför att jag på en sabbat gjorde en människa helt och hållen frisk?

24. Dömen icke efter skenet, utan dömen en rätt dom."
Ords. 24: 23. Jak. 2: 1 f.

25. Då sade några av folket i Jerusalem: "Är det icke denne, som de stå efter att döda?
Joh. 5: 18.

26. Och ändå får han tala fritt, utan att de säga något till honom. Hava då rådsherrarna verkligen blivit förvissade om, att denne är Messias?

27. Dock, denne känna vi, och vi veta, varifrån han är; men när Messias kommer, känner ingen, varifrån han är."
Matt. 13: 55. Luk. 4: 22. Joh. 6: 42.

28. Då sade Jesus med hög röst, där han undervisade i helgedomen: "Javäl, I kännen mig, och I veten, varifrån jag är. Likväl har jag icke kommit av mig själv, men han, som har sänt mig, är en, som verkligen har myndighet att sända, han som I icke kännen.
Joh. 8: 26, 42, 55.

29. Men jag känner honom, ty från honom är jag kommen, och han har sänt mig."
Matt. 11: 27. Joh. 10: 15.

30. Då ville de gripa honom; dock kom ingen med sin hand vid honom, ty hans stund var ännu icke kommen.
Mark. 11: 18. Luk. 20: 19.
Joh. 8: 20, 37.

31. Men många av folket trodde på honom, och de sade: "Icke skall väl Messias, när han kommer, göra flera tecken, än denne har gjort?"
Joh. 8: 30. 10: 41 f. 11: 45. 12: 42.

32. Sådant fingo fariséerna höra folket i tysthet tala om honom. Då sände översteprästerna och fariséerna ut rättstjänare för att gripa honom.

33. Men Jesus sade: "Ännu en liten tid är jag hos eder; sedan går jag bort till honom, som har sänt mig.
Joh. 12: 35. 13: 33. 16: 5, 16.

34. I skolen då söka efter mig, men I skolen icke finna mig, och där jag är, dit kunnen I icke komma." Joh. 8: 21

35. Då sade judarna till varandra: "Vart tänker denne gå, eftersom vi icke skola kunna finna honom? Månne han tänker gå till dem, som bo kringspridda bland grekerna? Tänker han då undervisa grekerna?

36 Vad betyder det ord, som han sade: 'I skolen söka efter mig, men I skolen icke finna mig, och där jag är, dit kunnen I icke komma'?

37. På den sista dagen i högtiden, som ock var den förnämsta, stod Jesus där och ropade och sade: "Om någon törstar, så komme han till mig och dricke.
Jes. 55: 1
Joh. 4: 14. 6: 35. Upp. 22: 17.

38. Den, som tror på mig, av hans innersta skola strömmar av levande vatten* flyta fram, såsom skriften säger."
Jes. 12: 3. 44: 3. 58: 11. Sak. 14: 8.

* Jämför noten till Joh. 4: 10.

39. Detta sade han om Anden, vilken de, som trodde på honom, skulle undfå; ty ande var då ännu icke given, eftersom Jesus ännu icke hade blivit förhärligad.
Hes. 36: 27. Joel 2: 28. Joh. 14: 16 f. 16: 7. Apg. 2: 4. 19: 2. Ef. 1: 13.

40. Några av folket, som hörde dessa ord, sade då: "Denne är förvisso Profeten."
5 Mos. 18: 15, 18. Joh. 1: 21. 6: 14.

41. Andra sade: "Han är Messias." Andra åter sade: "Icke kommer väl Messias från Galileen? Joh. 1: 46.

42. Säger icke skriften, att Messias skall komma av Davids säd och från den lilla staden Betlehem, där David bodde?" 1 Sam. 16: 1 f. Ps. 89: 4 f. 132: 11 f. Mik. 5: 2. Matt. 2: 5 f 22: 42. Luk. 2: 4.

43 Så uppstodo för hans skull stridiga meningar bland folket, Joh. 9: 16. 10: 19.

44 och somliga av dem ville gripa honom; dock kom ingen med sin hand vid honom.

45. När sedan rättstjänarna kommo tillbaka till översteprästerna och fariséerna, frågade dessa dem: "Varför haven I icke fört honom hit?"

46. Tjänarna svarade: "Aldrig har någon människa så talat, som den mannen talar."
Matt. 7: 28 f.

47. Då svarade fariséerna dem: "Haven nu också I blivit förvillade?

48. Har då någon av rådsherrarna trott på honom? Eller någon av fariséerna?
Joh. 12: 42. 1 Kor. 1: 20, 26. 2: 8

49. Nej; men detta folk, som icke känner lagen, det är förbannat."

50. Då sade Nikodemus till dem, han, som förut hade besökt honom, och som själv var en av dem:
Joh. 3: 1 f. 19: 39.

51. "Icke dömer väl vår lag någon, utan att man först har förhört honom och utrönt vad han förehar?"
3 Mos. 19: 15. 5 Mos. 1: 16 f. 17: 4, 8 f. 19: 15 f.

52. De svarade och sade till honom: "Kanske också du är från Galileen? Rannsaka, så skall du finna, att ingen profet kommer från Galileen."

8 Kapitlet.

[Äktenskapsbryterskan inför Jesus.] Jesus vittnar om sig själv, att han är världens ljus; undervisar och bestraffar folket. Judarna vilja stena honom.

7: 53. [Och de gingo hem, var till sitt.

1. Och Jesus gick ut till Oljeberget. Luk. 21: 37 f.

2. Men i dagbräckningen kom han åter till helgedomen.

3. Då förde översteprästerna och fariséerna dit en kvinna, som hade blivit beträdd med äktenskapsbrott; och när de hade lett henne fram,

4. sade de till honom: "Mäs-

tare, denna kvinna har på bar gärning blivit beträdd med äktenskapsbrott.

5. Nu bjuder Moses i lagen, att sådana skola stenas. Vad säger då du?"
3 Mos. 20: 10. 5 Mos. 22: 22 f.

6. Detta sade de för att snärja honom, på det att de skulle få något att anklaga honom för. Då böjde Jesus sig ned och skrev med fingret på jorden. Matt. 22: 15.

7. Men när de stodo fast vid sin fråga, reste han sig upp och sade till dem: "Den av eder, som är utan synd, han kaste första stenen på henne."
5 Mos. 17: 7.

8 Sedan böjde han sig åter ned och skrev på jorden.

9. När de hörde detta, gingo de ut, den ene efter den andre, först de äldsta, och Jesus blev lämnad allenä med kvinnan, som stod där kvar.
Rom. 2: 21 f.

10. Då såg Jesus upp och sade till kvinnan: "Var äro de andra? Har ingen dömt dig?"

11. Hon svarade: "Herre, ingen." Då sade han till henne: "Icke heller jag dömer dig. Gå, och synda icke härefter."]*
Joh. 5: 14.

12. Åter talade Jesus till dem och sade: "Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall förvisso icke vandra i mörkret, utan skall hava livets ljus."

13. Då sade fariséerna till honom: "Du vittnar om dig själv; ditt vittnesbörd gäller icke."

14. Jesus svarade och sade till dem: "Om jag än vittnar om mig själv, så gäller dock mitt vittnesbörd, ty jag vet, varifrån jag har kommit och vart jag går; men I veten icke, varifrån jag kommer eller vart jag går. Joh. 5: 31.

15. I dömen efter köttet; jag dömer ingen.
Joh. 7: 24. 12: 47.

16. Och om jag än dömer, så är min dom en rätt dom, ty jag är därvid icke ensam, utan med mig är han, som har sänt mig. Joh. 16: 32.

17. I eder lag är ju ock skrivet, att vad två människor vittna, det gäller såsom sant.
5 Mos. 17: 6. 19: 15. Matt. 18: 16. 2 Kor. 13: 1. Hebr. 10: 28.

18. Här är nu jag, som vittnar om mig; om mig vittnar också Fadern, som har sänt mig." 1 Joh. 5: 9.

19. Då sade de till honom: "Var är då din Fader?" Jesus svarade: "I kännen varken mig eller min Fader. Om I kände mig, så kände I ock min Fader." Joh. 14: 7. 16: 3.

20. Det var på det ställe, där offerkistorna stodo, som han talade dessa ord, medan han undervisade i helgedomen; men ingen bar hand på honom, ty

* Se *Nya testamentets text* i Ordförkl.

hans stund var ännu icke kommen. Joh. 7: 30. 13: 1.

21. Åter sade han till dem: "Jag går bort, och I skolen då söka efter mig; men I skolen dö i eder synd. Dit jag går, dit kunnen I icke komma."
Joh. 7: 34 f. 13: 33.

22. Då sade judarna: "Icke vill han väl dräpa sig själv, eftersom han säger: 'Dit jag går, dit kunnen I icke komma'?"

23. Men han svarade dem: "I ären härnedifrån, jag är ovanifrån; I ären av denna världen, jag är icke av denna världen.
Joh. 3: 31. 18: 36. 1 Joh. 4: 5.

24. Därför sade jag till eder, att I skullen dö i edra synder; ty om I icke tron att jag är den jag är, så skolen I dö i edra synder."
Mark. 16. 16.

25. Då frågade de honom: "Vem är du då?" Jesus svarade dem: "Det som jag redan från begynnelsen har uttalat för eder.

26. Mycket har jag ännu att tala och att döma i fråga om eder. Men han, som har sänt mig, är sannfärdig, och vad jag har hört av honom, det talar jag ut inför världen."
Joh. 12: 49. 15: 15.

27. Men de förstodo icke, att det var om Fadern, som han talade till dem.

28. Då sade Jesus: "När I haven upphöjt Människosonen, då skolen I förstå, att jag är den jag är, och att jag icke gör något av mig själv, utan talar detta såsom Fadern har lärt mig. Joh. 3: 14. 12: 32 f.

29. Och han, som har sänt mig, är med mig; han har icke lämnat mig allena, eftersom jag alltid gör, vad honom behagar."
Joh. 14: 10.

30. När han talade detta, kommo många till tro på honom.

31. Då sade Jesus till de judar, som hade satt tro till honom: "Om I förbliven i mitt ord, så ären I i sanning mina lärjungar;
Joh. 7: 17. 15: 10, 14.

32. och I skolen då förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria."
Vish. 3: 9. Rom. 6: 18. Gal. 5: 1.

33. De svarade honom: "Vi äro Abrahams säd och hava aldrig varit trälar under någon. Huru kan du då säga: 'I skolen bliva fria'?" Matt. 3: 9.

34. Jesus svarade dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: "Var och en som gör synd, han är syndens träl.
Rom. 6: 16, 20. 2 Petr. 2: 19.

35. Men trälen får icke förbliva i huset för alltid; sonen får förbliva där för alltid.
1 Mos. 21: 10.

36. Om nu Sonen gör eder fria, så bliven I verkligen fria.

37. Jag vet, att I ären Abrahams säd; men I stån efter att döda mig, eftersom mitt

ord icke får någon ingång i eder.

38. Jag talar vad jag har sett hos min Fader; så gören ock I, vad I haven hört av eder fader."

39. De svarade och sade till honom: "Vår fader är ju Abraham." Jesus sade till dem: "Åren I Abrahams barn, så gören ock Abrahams gärningar.

Rom. 2: 28 f.

40. Men nu stån I efter att döda mig, en man, som har sagt eder sanningen, såsom jag har hört den av Gud. Så handlade icke Abraham.

41. Nej, I gören eder faders gärningar." De sade till honom: "Vi äro icke födda i äktenskapsbrott. Vi hava Gud till fader och ingen annan."

42. Jesus svarade dem: "Vore Gud eder fader, så älskaden I ju mig, ty från Gud har jag utgått, och från honom är jag kommen. Ja, jag har icke kommit av mig själv, utan det är han, som har sänt mig.

Joh. 16: 27.

43. Varför fatten I då icke, vad jag talar? Jo, därför att I icke 'stån ut med' att höra på mitt ord.

Joh. 6: 60. 7: 17.

44. I haven djävulen till eder fader, och vad eder fader har begär till, det viljen I göra. Han har varit en mandråpare från begynnelsen, och i sanningen står han icke, ty sanning finnes icke i honom. När han talar lögn, då talar han av sitt eget, ty han är en lögnare, ja, lögnens fader.

1 Mos. 3: 4. Vish. 2: 24. 1 Joh. 3: 8.

45. Men mig tron I icke, just därför att jag talar sanning.

Luk. 22: 67.

46. Vilken av eder kan överbevisa mig om någon synd? Om jag alltså talar sanning, varför tron I mig då icke?

Jes. 53: 9. 2 Kor. 5: 21. 1 Petr. 2: 22. 1 Joh. 3: 5.

47. Den, som är av Gud, han lyssnar till Guds ord; och det är därför, att I icke ären av Gud, som I icke lyssnen därtill."

Joh. 10: 26. 18: 37. 1 Joh. 4: 6.

48. Judarna svarade och sade till honom: Hava vi icke rätt, då vi säga, att du är en samarit och är besatt av en ond ande?"

Mark. 3: 22. Joh. 7: 20. 10: 20.

49. Jesus svarade: "Jag är icke besatt av någon ond ande: fastmer hedrar jag min Fader, I åter skymfen mig.

50. Men jag söker icke min egen ära; en finnes dock, som söker den och som dömer.

51. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som håller mitt ord, han skall aldrig någonsin se döden."

Joh. 5: 24. 6: 40, 47. 11: 25.

52. Judarna sade till honom: "Nu förstå vi, att du är besatt av en ond ande. Abraham har dött, så ock profeterna, och likväl säger du: 'Den som hål-

ler mitt ord, han skall aldrig någonsin smaka döden.'

53. Icke är väl du förmer än vår fader Abraham? Och han har ju dött. Profeterna hava också dött. Till vem gör du då dig själv?"

Joh. 4: 12.

54. Jesus svarade: "Om jag själv ville skaffa mig ära, så vore min ära intet; men det är min Fader, som förlänar mig ära, han, som I sägen vara eder Gud.

55. Dock, I haven icke lärt känna honom, men jag känner honom; och om jag sade, att jag icke kände honom, så bleve jag en lögnare likasom I; men jag känner honom och håller hans ord. Joh. 7: 28.

56. Abraham, eder Fader, fröjdade sig över, att han skulle få se min dag. Han fick se den och blev glad."

Matt. 13: 17. Hebr. 11: 13.

57. Då sade Judarna till honom: "Femtio år gammal är du icke ännu, och Abraham har du sett!"

58. Jesus sade till dem: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Förrän Abraham blev till, är jag." Joh. 1: 15.

59. Då togo de upp stenar för att kasta på honom. Men Jesus gömde sig undan och gick sedan ut ur helgedomen.

Joh. 10: 31.

9 Kapitlet.

Jesus botar en blindfödd man.

När han nu gick vägen fram, fick han se en man, som var född blind.

2. Då frågade hans lärjungar honom och sade: "Rabbi, vilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han har blivit född blind?"

2 Mos. 20: 5. Visk. 8: 19 f.

3. Jesus svarade: "Det är varken denne, som har syndat, eller hans föräldrar, utan så har skett, för att Guds gärningar skulle uppenbaras på honom.

Luk. 13: 2 f. Joh. 11: 4.

4. Medan dagen varar, måste vi göra dens gärningar, som har sänt mig; natten kommer, då ingen kan verka.

Joh. 5: 17, 20. 11: 9.

5. Så länge jag är i världen, är jag världens ljus."

Joh. 1: 4 f. 8: 12. 12: 35, 46.

6. När han hade sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en deg av spotten och lade degen på mannens ögon

Mark. 8: 23.

7. och sade till honom: "Gå bort och två dig i dammen Siloam" (det betyder utsänd). Mannen gick då dit och tvådde sig; och när han kom igen, kunde han se.

Jes. 8: 6.

8. Då sade grannarna och andra, som förut hade sett honom såsom tiggare: "Är detta icke den man, som satt och tiggde?"

9. Somliga svarade: "Det är han." Andra sade: "Nej, men han är lik honom." Själv sade han: "Jag är den mannen."

10. Och de frågade honom: "Huru blevo då dina ögon öppnade?"

11. Han svarade: "Den man, som heter Jesus, gjorde en deg och smorde därmed mina ögon och sade till mig: 'Gå bort till Siloam och två dig.' Jag gick då dit och tvådde mig, och så fick jag min syn."

12. De frågade honom: "Var är den mannen?" Han svarade: "Det vet jag icke."

13. Då förde de honom, mannen som förut hade varit blind, bort till fariséerna.

14. Och det var sabbat den dag, då Jesus gjorde degen och öppnade hans ögon.

Joh. 5: 9.

15. När nu jämväl fariséerna i sin ordning frågade honom, huru han hade fått sin syn, svarade han dem: "Han lade en deg på mina ögon, och jag fick två mig, och nu kan jag se."

16. Då sade några av fariséerna: "Den mannen är icke från Gud, eftersom han icke håller sabbaten." Andra sade: "Huru skulle någon, som är en syndare, kunna göra sådana tecken?" Så funnos bland dem stridiga meningar.

Joh. 3: 2. 7: 12, 43. 10: 19.

17. Då frågade de åter den blinde: "Vad säger du själv om honom, då det ju var dina ögon han öppnade?" Han svarade: "En profet är han."

Luk. 7: 16. Joh. 4: 19.

18. Men judarna trodde icke, att han hade varit blind och fått sin syn, förrän de hade kallat till sig mannens föräldrar, hans som hade fått sin syn.

19. Dem frågade de och sade: "Är detta eder son, den som I sägen vara född blind? Huru kommer det då till, att han nu kan se?"

20. Då svarade hans föräldrar och sade: "Att denne är vår son, och att han föddes blind, det veta vi.

21. Men huru han nu kan se, det veta vi icke, ej heller veta vi, vem som har öppnat hans ögon. Frågen honom själv; han är gammal nog, han må själv tala för sig."

22. Detta sade hans föräldrar, därför att de fruktade för judarna; ty judarna hade redan kommit överens om, att den som bekände Jesus vara Messias, han skulle utstötas ur synagogan.

Joh. 7: 13. 12: 42. 16: 2.

23. Därför var det, som hans föräldrar sade: "Han är gammal nog; frågen honom själv."

24. Då kallade de för andra gången till sig mannen, som hade varit blind, och sade till honom: "Säg nu sanningen,

Gud till pris. Vi veta, att denne man är en syndare."
Jos. 7: 19. Esr. 10: 11.

25. Han svarade: "Om han är en syndare, vet jag icke; ett vet jag: att jag, som var blind, nu kan se."

26. Då frågade de honom: "Vad gjorde han med dig? På vad sätt öppnade han dina ögon?"

27. Han svarade dem: "Jag har ju redan sagt eder det, men I hörden icke på mig. Varför viljen I då åter höra det? Kanske viljen också I bliva hans lärjungar?"

28. Då bannade de honom och sade: "Du är själv hans lärjunge; vi äro Moses' lärjungar.

29. Till Moses har Gud talat, det veta vi; men varifrån denne är, det veta vi icke."
Joh. 7: 27. 8: 14.

30. Mannen svarade och sade till dem: "Ja, däri ligger det förunderliga, att I icke veten, varifrån han är, och ändå har han öppnat mina ögon.

31. Vi veta ju, att Gud icke hör syndare, men också, att om någon är gudfruktig och gör hans vilja, då hör han honom.
Job 27: 9. 35: 13. Ps. 66: 18. Ords. 15: 29. 28: 9. Jes. 1: 15.

32. Aldrig förut har man hört, att någon har öppnat ögonen på en, som föddes blind.

33. Vore denne icke från Gud, så kunde han intet göra."

34. De svarade och sade till honom: "Du är hel och hållen född i synd, och du vill undervisa oss!" Och så drevo de ut honom.

35. Jesus fick sedan höra, att de hade drivit ut honom, och när han så träffade honom, sade han: "Tror du på Människosonen?"

36. Han svarade och sade: "Herre, vem är han då? Säg mig det, så att jag kan tro på honom."

37. Jesus sade till honom: "Du har sett honom: det är han, som talar med dig."
Joh. 4: 26.

38. Då sade han: "Herre, jag tror." Och han föll ned för honom.

39. Och Jesus sade: "Till en dom har jag kommit hit i världen, för att de, som icke se, skola varda seende, och för att de, som se, skola varda blinda."
Matt. 13: 13 f. 15: 14. 23: 26. Joh. 3: 17 f. 12: 47 f.

40. När några fariséer, som voro i hans närhet, hörde detta, sade de till honom: "Äro då kanske också vi blinda?"

41. Jesus svarade dem: "Voren I blinda, så haden I icke synd. Men nu sägen I: 'Vi se', därför står eder synd kvar."
Ords. 26: 12. Joh. 15: 22.

10 Kapitlet.

Jesus talar om sig såsom den gode herden, vittnar vid tempelinvigningens högtid om, att han är Messias. Judarna vilja åter stena honom.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den, som icke går in i fårahuset genom dörren, utan stiger in någon annan väg, han är en tjuv och en rövare. Jer. 23: 1 f. Hes. 34: 2 f. Sak. 11: 4 f. Joh. 14: 6.

2. Men den, som går in genom dörren, han är fårens herde.

3. För honom öppnar dörrvaktaren, och fåren lyssna till hans röst, och han kallar sina får vid namn och för dem ut. Jes. 40: 11.

4. Och när han har släppt ut alla sina får, går han framför dem, och fåren följa honom, ty de känna hans röst.

5. Men en främmande följa de alls icke, utan fly bort ifrån honom, ty de känna icke de främmandes röst.*

6. Så talade Jesus till dem i förtäckta ord; men de förstodo icke, vad det var, som han talade till dem.

7. Åter sade då Jesus till dem:

*Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Jag är dörren in till fåren.

8. Alla de, som hava kommit före mig, äro tjuvar och rövare, men fåren hava icke lyssnat till dem.

9. Jag är dörren; den som går in genom mig, han skall bliva frälst, och han skall få gå ut och in och skall finna bete. Hebr. 10: 19 f.

10. Tjuven kommer allenast för att stjäla och slakta och förgöra. Jag har kommit, för att de skola hava liv och hava över nog. Apg. 20: 29

11. Jag är den gode herden. En god herde giver sitt liv för fåren. 1 Mos. 48: 15. Ps. 23: 1 f. 80: 2. Hes. 34: 23. 37: 24. Luk. 15: 4 f. Joh. 15: 13.

12. Men den, som är lejd och icke är herden själv, när han, den som fåren icke tillhöra, ser ulven komma, då övergiver han fåren och flyr, och ulven rövar bort dem och förskingrar dem. Jes 56: 10 f.

13. Han är ju lejd och frågar icke efter fåren.

14. Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och mina får känna mig, 2 Tim. 2: 19.

15. såsom Fadern känner mig, och såsom jag känner Fadern; och jag giver mitt liv för fåren. Matt 11: 27. Joh. 7: 29

16. Jag har ock andra får, som icke höra till detta fårahus; också dem måste jag draga till mig, och de skola lyssna till min röst. Så skall det bliva en hjord och en herde. Hes. 37: 22 f. Matt. 28: 19. Joh. 11: 52. Apg. 2: 39. 10: 35. Ef. 2: 13 f.

17. Därför älskar Fadern mig,

att jag giver mitt liv — för att sedan taga igen det.

18. Ingen tager det ifrån mig, utan jag giver det av fri vilja. Jag har makt att giva det, och jag har makt att taga igen det. Det budet har jag fått av min Fader."

Joh. 5: 26. 19: 11.

19 För dessa ords skull uppstodo åter stridiga meningar bland judarna.

Joh. 7: 43. 9: 16.

20. Många av dem sade: "Han är besatt av en ond ande och är från sina sinnen. Varför hören I på honom?"

Mark. 3: 21. Joh. 7: 20. 8: 48. 52.

21. Andra åter sade: "Sådana ord talar icke den, som är besatt. Icke kan väl en ond ande öppna blindas ögon?"

22. Därefter inföll tempelinvigningens högtid i Jerusalem. Det var nu vinter,

1 Mack. 4: 59.

23. och Jesus gick fram och åter i Salomos pelargång i helgedomen. Apg 3: 11.

24. Då samlade sig judarna omkring honom och sade till honom: "Huru länge vill du hålla oss i ovisshet? Om du ar Messias, så säg oss det öppet." Luk. 22: 67 f.

25. Jesus svarade dem: "Jag har sagt eder det, men I tron mig icke. De gärningar, som jag gör i min Faders namn, de vittna om mig. Joh. 5: 36.

26. Men I tron mig icke, ty I ären icke av mina får. Joh. 8: 45 f.

27. Mina får lyssna till min röst, och jag känner dem, och de följa mig.

28. Och jag giver dem evigt liv, och de skola aldrig någonsin förgås, och ingen skall rycka dem ur min hand.

Joh. 5: 24. 11: 25 f. 17: 12.

29. Min Fader, som har givit mig dem, är större än alla, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand.

Joh. 14: 28.

30 Jag och Fadern äro ett."

Joh. 14: 9 f. 17: 11. 22.

31. Då togo judarna åter upp stenar för att stena honom.

Joh. 8: 59.

32. Men Jesus sade till dem: "Många goda gärningar, som komma från min Fader, har jag låtit eder se. För vilken av dessa gärningar är det, som I viljen stena mig?"

33. Judarna svarade honom: "Det är icke för någon god gärnings skull, som vi vilja stena dig, utan därför, att du hädar och gör dig själv till Gud, du, som är en människa."

Joh. 5: 18.

34. Jesus svarade dem: "Det är ju så skrivet i eder lag:

'Jag har sagt, att I ären gudar. *Ps. 82: 6.*

35. Om han nu har kallat för gudar dem, som Guds ord kom till — och skriften kan ju icke bliva om intet —

Matt. 5: 17 f.

36. huru kunnen då I, på den grund, att jag har sagt

mig vara Guds Son, anklaga mig för hädelse, mig, som Fadern har helgat och sänt i världen?

37. Gör jag icke min Faders gärningar, så tron mig icke.

38. Men gör jag dem, så tron gärningarna, om I än icke tron mig; då skolen I fatta och förstå, att Fadern är i mig, och att jag är i Fadern."

Joh. 14: 10 f. 17: 21 f.

39. Då ville de åter gripa honom, men han gick sin väg, undan deras händer.

Joh. 7: 30.

40. Sedan begav han sig åter bort till det ställe på andra sidan Jordan, där Johannes först hade döpt, och stannade kvar där. Joh. 1: 28.

41. Och många kommo till honom. Och de sade: "Väl gjorde Johannes intet tecken, men allt vad Johannes sade om denne var sant."

42. Och många kommo där till tro på honom.

11 Kapitlet.

Jesus uppväcker Lasarus. Stora rådet beslutar att döda Jesus.

Och en man vid namn Lasarus låg sjuk; han var från Betania, den by där Maria och hennes syster Marta bodde.

Luk. 10: 38 f.

2. Det var den Maria, som smorde Herren med smörjelse och torkade hans fötter med sitt hår. Och nu låg hennes broder Lasarus sjuk.

Matt. 26: 7. Mark. 14: 3. Joh. 12: 3.

3. Då sände systrarna bud till Jesus och läto säga: "Herre, se, han som du har så kär, ligger sjuk."

4. När Jesus hörde detta, sade han: "Den sjukdomen är icke till döds, utan till Guds förhärligande, så att Guds Son genom den bliver förhärligad."

Joh. 9: 3.

5. Och Jesus hade Marta och hennes syster och Lasarus kära.

6. När han nu hörde, att denne låg sjuk, stannade han först två dagar, där han var;

7. men därefter sade han till lärjungarna: "Låt oss gå tillbaka till Judeen."

8. Lärjungarna sade till honom: "Rabbi, nyligen ville judarna stena dig, och åter går du dit?" Joh. 10: 31.

9. Jesus svarade: "Dagen har ju tolv timmar; den som vandrar om dagen, han stöter sig icke, ty han ser då denna världens ljus.

Matt. 6: 22 f. Joh. 9: 4 f.

10. Men den som vandrar om natten, han stöter sig, ty han har då intet, som lyser honom."

11. Sedan han hade talat detta, sade han ytterligare till dem: "Lasarus, vår vän, har somnat in; men jag går för att väcka upp honom ur sömnen."

Matt. 9: 24.

12. Då sade hans lärjungar till honom: "Herre, sover han, så bliver han frisk igen."

13. Men Jesus hade talat om hans död; de åter menade, att han talade om vanlig sömn.

14. Då sade Jesus öppet till dem: "Lasarus är död.

15. Och för eder skull, för att I skolen tro, gläder jag mig över, att jag icke var där. Men låt oss nu gå till honom."

16. Då sade Tomas, som kallades Didymus, till de andra lärjungarna: "Låt oss gå med, för att vi må dö med honom." Matt. 10: 32.

17. När så Jesus kom dit, fann han, att den döde redan hade legat fyra dagar i graven.

18. Nu låg Betania nära Jerusalem, vid pass femton stadier därifrån,

19. och många judar hade kommit till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över deras broder.

20. Då nu Marta fick höra, att Jesus kom, gick hon honom till mötes; men Maria satt kvar hemma.

21. Och Marta sade till Jesus: "Herre, hade du varit här, så vore min broder icke död.

22. Men jag vet ändå, att allt vad du beder Gud om, det skall Gud giva dig."

23. Jesus sade till henne: "Din broder skall stå upp igen."

24. Marta svarade honom: "Jag vet, att han skall stå upp vid uppståndelsen, på den yttersta dagen."
Luk. 14: 14. Joh. 5: 29.

25. Jesus sade till henne: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han skall leva, om han än dör;
Joh. 14: 6.

26. och var och en, som lever och tror på mig, han skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?"
Joh. 5: 24. 6: 40, 54. 8: 51.

27. Hon svarade honom: "Ja, Herre, jag tror, att du är Messias, Guds Son, han, som skulle komma i världen."
Matt. 16: 16. Joh. 4: 42. 6: 69.

28. När hon hade sagt detta, gick hon bort och kallade på Maria, sin syster, och sade hemligen till henne: "Mästaren är här och kallar dig till sig."

29. När hon hörde detta, stod hon strax upp och gick åstad till honom.

30. Men Jesus hade ännu icke kommit in i byn, utan var kvar på det ställe, där Marta hade mött honom.

31. Då nu de judar, som voro inne i huset hos Maria för att trösta henne, sågo, att hon så hastigt stod upp och gick ut, följde de henne, i tanke att hon gick till graven för att gråta där.

32. När så Maria kom till det ställe, där Jesus var, och fick se honom, föll hon ned för hans fötter och sade till honom: "Herre, hade du varit här, så vore min broder icke död."

33. Då nu Jesus såg henne gråta och såg, att jämväl de judar, som hade kommit med henne, gräto, upptändes han i sin ande och blev upprörd

34. och frågade: "Var haven I lagt honom?" De svarade honom: "Herre, kom och se."

35. Och Jesus grät.

35 Då sade judarna: "Se, huru kär han hade honom!"

36. Men somliga av dem sade:

37. "Kunde icke han, som öppnade den blindes ögon, ock hava så gjort, att denne icke hade dött?" Joh. 9: 6 f.

38. Då upptändes Jesus åter i sitt innersta och gick bort till graven. Den var urholkad i berget, och en sten låg framför ingången.

39. Jesus sade: "Tagen bort stenen." Då sade den dödes syster Marta till honom: "Herre, han luktar redan, ty han har varit död i fyra dygn."

40. Jesus svarade henne: "Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?"

41. Då togo de bort stenen. Och Jesus lyfte upp sina ögon och sade: "Fader, jag tackar dig, för att du har hört mig.

Matt. 14: 19.

42. Jag visste ju förut, att du alltid hör mig; men för folkets skull, som står här omkring, säger jag detta, för att de skola tro, att det är du, som har sänt mig."

43. När han hade sagt detta, ropade han med hög röst: "Lasarus, kom ut."

Luk. 7: 14 f.

44. Och han, som hade varit död, kom ut, med händer och fötter inlindade i bindlar och med ansiktet inhöljt i en duk. Jesus sade till dem: "Lösen honom, och låten honom gå."

45. Många judar, som hade kommit till Maria och hade sett, vad Jesus hade gjort, trodde då på honom.

Joh. 12: 42.

46. Men några av dem gingo bort till fariséerna och omtalade för dem, vad Jesus hade gjort.

47. Då sammankallade översteprästerna och fariséerna en rådsförsamling och sade: "Vad skola vi taga oss till? Denne man gör ju många tecken.

Matt. 26: 3.

48. Om vi låta honom så fortfara, skola alla tro på honom, och romarna komma då och taga ifrån oss både land och folk."

49. Men en av dem, Kaifas, som var överstepräst för det

året, sade till dem: "I förstån intet,

50. och I besinnen icke, huru mycket bättre det är för eder, att *en* man dör för folket, än att hela folket förgås."
Joh. 18: 14.

51. Detta sade han icke av sig själv, utan genom profetisk ingivelse, eftersom han var överstepräst för det året; ty Jesus skulle dö för folket.
2 Mos. 28: 30.

52. Ja, icke allenast "för folket"; han skulle dö också för att samla och förena Guds förskingrade barn.
Joh. 10: 16. 1 Joh. 2: 2.

53. Från den dagen var deras beslut fattat att döda honom. Matt. 12: 14.

54. Så vandrade då Jesus icke längre öppet omkring bland judarna utan drog sig undan till en stad, som hette Efraim, på landsbygden, i närheten av öknen; där stannade han kvar med sina lärjungar.

55. Men judarnas påsk var nära, och många begåvo sig då, före påsken, från landsbygden upp till Jerusalem, för att helga sig. 2 Krön. 30: 17.

56. Och de sökte efter Jesus och sade till varandra, där de stodo i helgedomen: "Vad menen I? Skall han då alls icke komma till högtiden?"

57. Och översteprästerna och fariséerna hade utfärdat påbud om, att den, som finge veta var han fanns, skulle giva det till känna, för att de måtte kunna gripa honom.

12 Kapitlet.

Jesus smörjes i Betania av Maria, rider in i Jerusalem, sökes av några greker, talar om betydelsen av sin död, undfår ett vittnesbörd från himmelen, vittnar om sin sändning ifrån Fadern.

Sex dagar före påsk kom nu Jesus till Betania, där Lasarus bodde, han, som av Jesus hade blivit uppväckt från de döda.
Matt. 26: 6 f. Mark. 14: 3 f.

2. Där gjorde man då för honom ett gästabud, och Marta betjänade dem, men Lasarus var en av dem, som lågo till bords jämte honom.

3. Då tog Maria ett skålpund smörjelse av dyrbar äkta nardus och smorde därmed Jesu fötter; sedan torkade hon hans fötter med sitt hår. Och huset uppfylldes med vällukt av smörjelsen. Joh. 11: 2.

4. Men Judas Iskariot, en av hans lärjungar, den som skulle förråda honom, sade då:

5. "Varför sålde man icke hellre denna smörjelse för tre hundra silverpenningar* och gav dessa åt de fattiga?"

6. Detta sade han, icke därför, att han trågade efter de

* Se *Silverpenning* i Ordförkl.

fattiga, utan därför, att han var en tjuv och plägade taga, vad som lades i penningpungen, vilken han hade om hand. Joh. 13: 29.

7. Men Jesus sade: "Låt henne vara; må hon få fullgöra detta för min begravningsdag.

8. De fattiga haven I ju alltid ibland eder, men mig haven I icke alltid."

9. Nu hade det blivit känt för den stora hopen av judarna, att Jesus var där, och de kommo dit, icke allenast för hans skull, utan ock för att se Lasarus, som han hade uppväckt från de döda. Joh. 11: 43 f.

10. Då beslöto översteprästerna att döda också Lasarus.

11. Ty för hans skull gingo många judar bort och trodde på Jesus.

12. När dagen därefter det myckna folk, som hade kommit till högtiden, fick höra, att Jesus var på väg till Jerusalem, Matt. 21: 7 f. Mark. 11: 7 f. Luk. 19: 35 f.

13. togo de palmkvistar och gingo ut för att möta honom och ropade:

"Hosianna!
Välsignad vare han, som kommer,
i Herrens namn,
han som är Israels konung*."
Ps. 118: 25 f.

14. Och Jesus fick sig en åsnefåle och satte sig upp på den, såsom det är skrivet:

15. "Frukta icke, du dotter Sion.
Se, din konung kommer,
sittande på en åsninnas fåle."
Jes. 62: 11. *Sak. 9: 9.*

16. Detta förstodo hans lärjungar icke då strax, men när Jesus hade blivit förhärligad, då kommo de ihåg, att detta var skrivet om honom, och att man hade gjort detta med honom. Luk. 2: 22.

17. Så gav nu folket honom sitt vittnesbörd, de som hade varit med honom, när han kallade Lasarus ut ur graven och uppväckte honom från de döda.

18. Därför kom också det övriga folket emot honom, eftersom de hörde, att han hade gjort det tecknet.

19. Då sade fariséerna till varandra: "I sen, att I alls intet kunnen uträtta; hela världen löper ju efter honom."

20. Nu voro där ock några greker, av dem, som plägade fara upp för att tillbedja under högtiden.

21. Dessa kommo till Filippus, som var från Betsaida i Galileen, och bådo honom och sade: "Herre, vi skulle vilja se Jesus." Joh. 1: 44.

22. Filippus gick och sade detta till Andreas; Andreas och

* Se *Messias* i Ordförkl.

Filippus gingo och sade det till Jesus.

23. Jesus svarade dem och sade: "Stunden är kommen, att Människosonen skall förhärligas.
Joh. 13: 31 f. 17: 1.

24. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om icke vetekornet faller i jorden och dör, så förbliver det ett ensamt korn; men om det dör, så bär det mycken frukt.

25. Den som älskar sitt liv, han mister det, men den som hatar sitt liv i denna världen, han skall behålla det och skall hava evigt liv.
Matt. 10: 39. Mark. 8: 35. Luk. 9: 24.

26. Om någon vill tjäna mig, så följe han mig; och där jag är, där skall också min tjänare få vara. Om någon tjänar mig, så skall min Fader ära honom. —
Joh. 14: 3. 17: 24. 1 Tess. 4: 17.

27. Nu är min själ i ångest; vad skall jag väl säga? Fader, fräls mig undan denna stund. Dock, just därför har jag kommit till denna stund.
Matt. 26: 38.

28. Fader, förhärliga ditt namn."

Då kom en röst från himmelen: "Jag har redan förhärligat det, och jag skall ytterligare förhärliga det."
Matt. 3: 17.

29. Folket, som stod där och hörde detta, sade då: "Det var ett tordön." Andra sade: "Det var en ängel, som talade med honom."

30. Då svarade Jesus och sade: "Denna röst kom icke för min skull, utan för eder skull.
Joh. 11: 42.

31. Nu går en dom över denna världen, nu skall denna världens furste utkastas.
Luk. 10: 18. Joh. 16: 11.

32. Och när jag har blivit upphöjd från jorden, skall jag draga alla till mig."
Joh. 3: 14. 8: 28.

33. Med dessa ord gav han till känna, på vad sätt han skulle dö.

34. Då svarade folket honom: "Vi hava hört av lagen, att Messias skall stanna kvar för alltid. Huru kan du då säga, att Människosonen måste bliva upphöjd? Vad är väl detta för en Människoson?"
2 Sam. 7: 13. Ps. 89: 30, 37. 110: 4. Jes. 9: 6 f. Hes. 37: 25. Dan. 2: 44. 7: 13 f.

35. Jesus sade till dem: "Ännu en liten tid är ljuset ibland eder. Vandren, medan I haven ljuset, på det att mörkret icke må få makt med eder; den som vandrar i mörkret, han vet ju icke, vart hån går.
Joh. 1: 9. 11: 9 f.

36. Tron på ljuset, medan I haven ljuset, så att I bliven ljusets barn." Detta talade Jesus och gick sedan bort och dolde sig för dem.

37. Men fastän han hade gjort så många tecken inför dem, trodde de icke på honom.

38. Ty det ordet skulle fullbordas, som profeten Esaias säger:
"Herre, vem trodde, vad som predikades för oss,
och för vem var Herrens arm uppenbar?"
Jes. 53: 1. Rom. 10: 16.

39. Alltså kunde de icke tro; Esaias säger ju ytterligare:

40. "Han har förblindat deras ögon
och förstockat deras hjärtan,
så att de icke kunna se med sina ögon
eller förstå med sina hjärtan
och omvända sig och bliva helade av mig."
Jes. 6: 9 f. 29: 10. Matt. 13: 14 f. Apg. 28: 26 f.

41. Detta kunde Esaias säga, eftersom han hade sett hans härlighet, när han talade om honom. — Jes. 6: 1 f.

42. Dock funnos jämväl bland rådsherrarna många, som trodde på honom; men för fariséernas skull ville de icke bekänna det, för att de icke skulle bliva utstötta ur synagogan.
Joh. 9: 22. 11: 45.

43. Ty de skattade högre att bliva ärade av människor än att bliva ärade av Gud.
Joh. 5: 44.

44. Men Jesus sade med hög röst: "Den som tror på mig, han tror icke på mig, utan på honom, som har sänt mig.
Matt. 10: 40.

45. Och den som ser mig, han ser honom, som har sänt mig. Joh. 14: 9.

46. Såsom ett ljus har jag kommit i världen, för att ingen av dem som tro på mig skall förbliva i mörkret.
Luk. 2: 32. Joh. 1: 4 f. 3: 17 f. 8: 12. 9: 5. 1 Joh. 1: 5.

47. Om någon hör mina ord, men icke håller dem, så dömer icke jag honom; ty jag har icke kommit för att döma världen, utan för att frälsa världen.

48. Den som förkastar mig och icke tager emot mina ord, han har dock en domare över sig: det ord, som jag har talat, det skall döma honom på den yttersta dagen. Joh. 8: 24.

49. Ty jag har icke talat av mig själv, utan Fadern, som har sänt mig, han har bjudit mig, vad jag skall säga, och vad jag skall tala. Joh. 14: 10.

50. Och jag vet, att hans bud är evigt liv; därför, vad jag talar, det talar jag, såsom Fadern har sagt mig." Joh. 8: 26 f.

13 Kapitlet.

Jesus håller sin sista måltid med sina lärjungar, tvår deras fötter, giver till känna, vem som skall förråda honom, begynner sitt avskedstal, talar därvid om sitt förhärligande, giver ett nytt bud, förutsäger Petrus' förnekelse.

Före påskhögtiden hände sig detta. Jesus visste, att stunden var kommen för honom att gå bort ifrån denna världen till Fadern; och såsom han allt hittills hade älskat sina egna

här i världen, så gav han dem nu ett yttersta bevis på sin kärlek. Joh. 7: 6.

2. De höllo nu aftonmåltid, och djävulen hade redan ingivit Judas Iskariot, Simons son, i hjärtat att förråda Jesus.
Luk. 22: 3.

3. Och Jesus visste, att Fadern hade givit allt i hans händer, och att han hade gått ut från Gud och skulle gå till Gud. Matt. 28: 18. Joh. 3: 35. 17: 2.

4. Men han stod upp från måltiden och lade av sig överklädnaden och tog en linneduk och band den om sig.
Matt. 11: 29. 20: 28

5. Sedan slog han vatten i ett bäcken och begynte två lärjungarnas fötter och torkade dem med linneduken, som han hade bundit om sig.

6. Så kom han till Simon Petrus. Denne sade då till honom: "Herre, skulle du två mina fötter?"

7. Jesus svarade och sade till honom: "Vad jag gör, förstår du icke nu, men framdeles skall du fatta det."

8. Petrus sade till honom: "Aldrig någonsin skall du två mina fötter!" Jesus svarade honom: Om jag icke tvår dig, så har du ingen del med mig."

9. Då sade Simon Petrus till honom; "Herre, icke allenast mina fötter, utan ock händer och huvud!"

10. Jesus svarade honom: "Den som är helt tvagen, han behöver sedan allenast två fötterna; han är ju i övrigt hel och hållen ren. Så ären ock I rena — dock icke alla."
Joh. 15: 3. Apg. 15: 9.

11. Han visste nämligen, vem det var, som skulle förråda honom; därför sade han, att de icke alla voro rena.
Joh. 6: 64.

12. Sedan han nu hade tvagit deras fötter och tagit på sig överklädnaden och åter lagt sig ned vid bordet, sade han till dem:
"Förstån I, vad jag har gjort med eder?

13. I kallen mig 'Mästare' och 'Herre'; och I sägen rätt, ty jag är så.
Matt. 23: 8. 1 Kor. 8: 6.

14. Har nu jag, eder Herre och Mästare, tvagit edra fötter, så ären ock I pliktiga att två varandras fötter.
Luk. 22: 27. 1 Tim. 5: 10.

15. Jag har ju givit eder ett föredöme, för att I skolen göra, såsom jag har gjort mot eder.
Fil. 2: 5 f. Kol. 3: 13. 1 Petr. 2: 21.

16. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Tjänaren är icke förmer än sin herre, ej heller sändebudet förmer än den som har sänt honom.
Matt. 10: 24 f. Luk. 6: 40. Joh. 15: 20.

17. Då I veten detta, saliga ären I, om I ock gören det.
Matt. 7: 24 f. Jak. 1: 22 f.

18. Jag talar icke om eder alla; jag vet, vilka jag har ut-

valt. Men detta skriftens ord skulle ju fullbordas:

'Den som åt mitt bröd,
han lyfte mot mig sin häl.'

Ps. 41: 10. Apg. 1: 16.

19. Redan nu, förrän det sker, säger jag eder det, för att I, när det har skett, skolen tro, att jag är den jag är. —

Joh. 14: 29.

20. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tager emot den jag sänder, han tager emot mig; och den som tager emot mig, han tager emot honom, som har sänt mig."

Matt. 10: 40. Mark. 9: 37. Luk. 10: 16.

21. När Jesus hade sagt detta, blev han upprörd i sin ande och betygade och sade: "Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En av eder skall förråda mig."

Matt. 26: 21 f. Mark. 14: 18 f. Luk. 22: 21.

22. Då sågo lärjungarna på varandra och undrade, vilken han talade om.

23. Nu var där bland lärjungarna en, som låg till bords invid Jesu bröst, den lärjunge, som Jesus älskade.

Joh. 19: 26. 21: 20.

24. Åt denne gav då Simon Petrus ett tecken och sade till honom: "Säg, vilken det är, som han talar om."

25. Han lutade sig då mot Jesu bröst och frågade honom: "Herre, vilken är det?"

26. Då svarade Jesus: "Det är den, åt vilket jag räcker brödstycket, som jag nu doppar." Därvid doppade han brödstycket och räckte det åt Judas, Simon Iskariots son.

27. Då, när denne hade tagit emot brödstycket, for Satan in i honom. Och Jesus sade till honom: "Gör snart, vad du gör."

28. Men ingen av dem, som lågo där till bords, förstod, varför han sade detta till honom.

29. Ty eftersom Judas hade penningpungen om hand, menade några, att Jesus hade velat säga till honom: "Köp, vad vi behöva till högtiden", eller ock, att han hade tillsagt honom att giva något åt de fattiga. — Joh. 12: 6.

30. Då han nu hade tagit emot brödstycket, gick han strax ut; och det var natt.

31. Och när han hade gått ut, sade Jesus:

"Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom. Joh. 12: 23.

32. Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud förhärliga honom i sig själv, och han skall snart förhärliga honom.

33. Kära barn, allenast en liten tid är jag ännu hos eder; I skolen sedan söka efter mig, men det, som jag sade till judarna: 'Dit jag går, dit kunnen I icke komma', detsamma säger jag nu ock till eder.

Joh. 7: 34. 8: 21.

34. Ett nytt bud giver jag

eder, att I skolen älska varandra; ja, såsom jag har älskat eder, så skolen ock I älska varandra.
3 Mos. 19: 18. Matt. 22: 39. Joh. 15: 12 f. Rom. 13: 8 f. Gal. 6: 2. 1 Petr. 1: 22. 1 Joh. 2: 7 f. 3: 11. 4: 21.

35. Om I haven kärlek inbördes, så skola alla därav förstå, att I ären mina lärjungar."

36. Då frågade Simon Petrus honom: "Herre, vart går du?" Jesus svarade: "Dit jag går, dit kan du icke nu följa mig; men framdeles skall du följa mig."
Joh. 21: 18 f.

37. Petrus sade till honom: "Herre, varför kan jag icke följa dig nu? Mitt liv vill jag giva för dig."
Matt. 26: 33 f. Mark. 14: 29 f. Luk. 22: 33 f.

38. Jesus svarade: "Ditt liv vill du giva för mig? Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Hanen skall icke gala, förrän du tre gånger har förnekat mig."

14 Kapitlet.

Fortsättning av Jesu avskedstal. Hans förestående bortgång; hans enhet med Fadern; hans löfte om den kommande Hjälparen.

Edra hjärtan vare icke oroliga. Tron på Gud; tron ock på mig.
Ps. 42: 6. Mark. 11: 22.

2. I min Faders hus äro många boningar; om så icke vore, skulle jag nu säga eder, att jag går bort för att bereda eder rum.
Hebr. 11: 10.

3. Och om jag än går bort, för att bereda eder rum, så skall jag dock komma igen och taga eder till mig; ty jag vill, att där jag är, där skolen I ock vara.
Joh. 12: 26. 17: 24. Fil. 1: 23.

4. Och vägen, som leder dit jag går, den veten I."

5. Tomas sade till honom: "Herre, vi veta icke, vart du går; huru kunna vi då veta vägen?"

6. Jesus svarade honom: "Jag är vagen och sanningen och livet; ingen kommer till Fadern utom genom mig.
Joh. 10: 9. 11: 25. Hebr. 10: 19 f.

7. Haden I känt mig, så haden I ock känt min Fader; nu kännen I honom och haven sett honom."

8. Filippus sade till honom: "Herre, låt oss se Fadern, så hava vi nog."

9. Jesus svarade honom: "Så lång tid har jag varit hos eder, och du har icke lärt känna mig, Filippus? Den som har sett mig, han har sett Fadern. Huru kan du då säga: 'Låt oss se Fadern?
Joh. 12: 45. 17: 21 f. Hebr. 1: 3.

10. Tror du icke, att jag är i Fadern, och att Fadern är i mig? De ord jag talar till eder, talar jag icke av mig själv. Och

gärningarna, dem gör Fadern, som bor i mig; de äro hans verk. Joh. 5: 19 f.

11. Tron mig: jag är i Fadern och Fadern i mig. Varom icke, så tron för själva gärningarnas skull. Joh. 10: 38.

12. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, han skall ock själv göra de gärningar, som jag gör; och ännu större än dessa skall han göra. Ty jag går till Fadern,

Mark. 16: 17 f. Apg. 1: 8. 5: 12.

13 och vadhelst I bedjen om i mitt namn, det skall jag göra, på det att Fadern må bliva förhärligad i Sonen.

Matt. 7: 7 f. Mark. 11: 24. Joh. 15: 7, 16. 16: 23 f. 1 Joh. 5: 14 f. Jak. 1: 5 f.

14. Ja, om I bedjen om något i mitt namn, så skall jag göra det.

15. Älsken I mig, så hållen I mina bud, 1 Joh. 5: 3.

16. och jag skall bedja Fadern, och han skall giva eder en annan Hjälpare, som för alltid skall vara hos eder:

Joh. 15: 26. 16: 7. Apg. 2: 1 f.

17 sanningens Ande, som världen icke kan taga emot, ty hon ser honom icke och känner honom icke. Men I kännen honom, ty han bor hos eder och skall vara i eder.

Visb. 1. 4 f. Joh. 7: 39. 16: 13. Rom. 8: 26.

18. Jag skall icke lämna eder faderlösa; jag skall komma till eder. Matt. 28: 20.

19. Ännu en liten tid, och världen ser mig icke mer, men I sen mig. Ty jag lever; I skolen ock leva. Joh. 16: 16.

20. På den dagen skolen I förstå, att jag är i min Fader, och att Iären i mig, och att jag är i eder. Joh. 17: 21 f.

21. Den som har mina bud och håller dem, han är den som älskar mig; och den som älskar mig, han skall bliva älskad av min Fader, och jag skall älska honom och skall uppenbara mig för honom."

Syr. 2: 15 f.

22. Judas — icke han som kallades Iskariot — sade då till honom: "Herre, varav kommer det, att du tänker uppenbara dig för oss, men icke för världen?"

23. Jesus svarade och sade till honom:

"Om någon älskar mig, så håller han mitt ord; och min Fader skall älska honom; och vi skola komma till honom och taga vår boning hos honom.

Ords. 8: 17. Joh. 15: 10. 1 Kor. 3: 16. Ef. 3: 17.

24. Den som icke älskar mig, han håller icke mina ord; och likväl är det ord, som I hören, icke mitt, utan Faderns, som har sänt mig.

Joh. 7: 16. 1 Joh. 2: 4 f.

25 Detta har jag talat till eder, medan jag ännu är kvar hos eder.

26. Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall

sända i mitt namn, han skall lära eder allt och påminna eder om allt, vad jag har sagt eder.
Matt. 10: 19 f. Luk. 24: 49. Joh. 15: 26. 16: 17. 1 Joh. 2: 20. 27.

27. Frid lämnar jag efter mig åt eder, min frid giver jag eder; icke giver jag eder den, såsom världen giver. Edra hjärtan vare icke oroliga eller försagda. Joh. 16: 33. Rom. 5: 1. Fil. 4: 7.

28. I hörden, att jag sade till eder: 'Jag går bort, men jag kommer åter till eder.' Om I älskaden mig, så skullen I ju glädjas över, att jag går till Fadern, ty Fadern är större än jag. Joh. 10: 29. 16: 10.

29. Och nu har jag sagt eder det, förrän det sker, på det att I mån tro, när det har skett.
Joh. 13: 19

30. Härefter talar jag icke mycket med eder, ty denna världens furste kommer. I mig finnes intet, som hör honom till, Joh. 10: 18. 16: 11. Ef. 2: 2.

31 men detta sker, för att världen skall förstå, att jag älskar Fadern och gör såsom Fadern har bjudit mig. — Stån upp, låt oss gå härifrån.*
Matt. 26: 46.

15 Kapitlet.

Fortsättning av Jesu avskedstal: Vinträdet och grenarna; budet om inbördes kärlek; världens hat; Andens vittnesbörd.

Jag är det sanna vinträdet, och min Fader är vingårdsmannen.

2. Var gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort; och var och en som bär frukt, den rensar han, för att den skall bära mer frukt.
Matt. 15: 13.

3. I ären redan nu rena, i kraft av det ord, som jag har talat till eder.
Joh. 13: 10. Apg. 15: 9.

4. Förbliven i mig, så förbliver ock jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt av sig själv, utan allenast om den förbliver i vinträdet, så kunnen I det ej heller, om I icke förbliven i mig. Joh. 6: 56.

5. Jag är vinträdet, I ären grenarna. Om någon förbliver i mig och jag i honom, så bär han mycken frukt; ty mig förutan kunnen I intet göra.
1 Kor. 12: 12, 27. 2 Kor. 3: 5. Fil. 2: 13.

6. Om någon icke förbliver i mig, så kastas han ut såsom en avbruten gren och förtorkas; och man samlar tillhopa sådana grenar och kastar dem i elden, och de brännas upp
Matt. 3: 10. 7: 19

7 Om I förbliven i mig, och mina ord förbliva i eder, så mån I bedja om vadhelst I viljen, och det skall vederfaras eder.
Joh. 14: 13. 16: 23, 26 f. 1 Joh. 3: 22.

8. Därigenom bliver min Fader förhärligad, att I bären mycken frukt och bliven mina lärjungar.
Matt. 5: 16. Fil. 1: 11. 1 Petr. 2: 2.

9. Såsom Fadern har älskat

mig, så har ock jag älskat eder; förbliven i min kärlek.

10. Om I hållen mina bud, så förbliven I i min kärlek, likasom jag har hållit min Faders bud och förbliver i hans kärlek.
Joh. 8: 29. 14: 15, 21.

11. Detta har jag talat till eder, för att min glädje skall bo i eder, och för att eder glädje skall bliva fullkomlig.
Joh. 16: 24. 17: 13. 1 Joh. 1: 4.

12. Detta är mitt bud, att I skolen älska varandra, såsom jag har älskat eder.
Joh. 13: 34. Ef. 5: 2. 1 Tess. 4: 9 f. 1 Joh. 3: 11, 16. 4: 21.

13. Ingen har större kärlek, än att han giver sitt liv för sina vänner.
Joh. 10: 11, 15. Rom. 5: 8.

14. I ären mina vänner, om I gören, vad jag bjuder eder.
Matt. 12: 50. Joh. 8: 31.

15. Jag kallar eder nu icke längre tjänare, ty tjänaren får icke veta, vad hans herre gör; vänner kallar jag eder, ty allt vad jag har hört av min Fader, har jag kungjort för eder.

16. I haven icke utvalt mig, utan jag har utvalt eder; och jag har bestämt om eder, att I skolen gå åstad och bära frukt, sådan frukt som bliver bestående, på det att Fadern må giva eder, vadhelst I bedjen honom om i mitt namn. —
Matt. 28: 19.

17 Ja, det bjuder jag eder, att I skolen älska varandra.

18. Om världen hatar eder, så betänken, att hon har hatat mig förr än eder.
Joh. 7: 7. 1 Joh. 3: 13.

19. Voren I av världen, så älskade ju världen, vad henne tillhörde; men eftersom I icke ären av världen, utan av mig, haven blivit utvalda och tagna ut ur världen, därför hatar världen eder.
Joh. 17: 14. 1 Joh. 4: 5 f.

20. Kommen ihåg det ord, som jag sade till eder: 'Tjänaren är icke förmer än sin herre.' Hava de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hava de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert.
Matt. 10: 24. Luk. 6: 40. Joh. 13: 16. 16: 2 f.

21. Men allt detta skola de göra mot eder för mitt namns skull, eftersom de icke känna honom, som har sänt mig.
Matt. 5: 11. 24: 9.

22. Hade jag icke kommit och talat till dem, så skulle de icke hava haft synd; men nu hava de ingen ursäkt för sin synd.
Luk. 12: 47. Joh. 9: 41.

23. Den som hatar mig, han hatar ock min Fader.
Luk. 10: 16. Joh. 5: 23.

24. Hade jag icke bland dem gjort sådana gärningar, som ingen annan har gjort, så skulle de icke hava haft synd; men nu hava de sett dem och hava likväl hatat både mig och min Fader. Joh. 10: 37. 14: 11.

25. Men det ordet skulle ju fullbordas, som är skrivet i de-

ras lag: De hava hatat mig utan sak.'
Ps. 35: 19. 69: 5.

26. Dock, när Hjälparen kommer, som jag skall sända eder ifrån Fadern, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern, då skall han vittna om mig.
Luk. 24: 49. Joh. 14: 26. 16: 7 f.

27. Också I kunnen vittna, eftersom I haven varit med mig från begynnelsen "
Apg. 1: 8, 21. 5: 32.

16 Kapitlet.

Slutet av Jesu avskedstal Förutsägelse om förföljelser; Andens verk; Jesu förestående bortgång och hans återkomst

Detta har jag talat till eder, för att I icke skolen komma på fall.

2. Man skall utstöta eder ur synagogorna; ja, den tid kommer, då vemhelst som dräper eder skall mena sig därmed förrätta offertjänst åt Gud
Joh. 9: 22. 15: 20 f.

3. Och så skola de göra, därför att de icke hava lärt känna Fadern, ej heller mig.
1 Kor. 2: 8

4. Men detta har jag talat till eder, för att I, när den tiden är inne, skolen komma ihåg, att jag har sagt eder det. Jag sade eder det icke från begynnelsen, ty jag var ju hos eder. Joh. 13: 19.

5. Och nu går jag bort till honom, som har sänt mig; och ingen av eder frågar mig, vart jag går. Joh. 7: 33.

6. Men edra hjärtan äro uppfyllda av bedrövelse, därför att jag har sagt eder detta

7. Dock säger jag eder sanningen: Det är nyttigt för eder, att jag går bort, ty om jag icke ginge bort, så komme icke Hjälparen till eder, men då jag nu går bort, skall jag sända honom till eder. Joh. 14: 16.

8 Och när han kommer, skall han låta världen få veta sanningen i fråga om synd och rättfärdighet och dom:

9. i fråga om synd, ty de tro icke på mig;

10. i fråga om rättfärdighet, ty jag går till Fadern, och I sen mig icke mer; Apg. 5: 31.

11. i fråga om dom, ty denna världens furste är nu dömd.
Joh. 12: 31.

12. Jag hade ännu mycket att säga eder, men I kunnen icke nu bära det. 1 Kor. 3: 1 f

13. Men när han kommer, som är sanningens Ande, då skall han leda eder fram till hela sanningen Ty han skall icke tala av sig själv, utan vad han hör, allt det skall han tala, och han skall förkunna för eder, vad komma skall.
Joh. 14: 26. 15: 26.

14. Han skall förhärliga mig, ty av mitt skall han taga och skall förkunna det för eder.
Joh. 17: 10.

15. Allt vad Fadern har, det är mitt; därför, sade jag, att han

skall taga av mitt och förkunna det för eder. Joh. 17: 10.

16. En liten tid, och I sen mig icke mer; och åter en liten tid, och I fån se mig."
Joh 13:33

17 Då sade några av hans lärjungar till varandra "Vad är detta, som han säger till oss: 'En liten tid, och I sen mig icke; och åter en liten tid, och I fån se mig', så ock 'Jag går till Fadern?" Joh. 14: 28.

18. De sade alltså: "Vad är detta, som han säger: 'En liten tid'? Vi förstå icke, vad han talar."

19 Då märkte Jesus, att de ville fråga honom, och han sade till dem:

"I talen med varandra om detta, som jag sade: 'En liten tid, och I sen mig icke; och åter en liten tid, och I fån se mig'

20. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen komma att gråta och jämra eder, men världen skall glädja sig; I skolen bliva bedrövade, men eder bedrövelse skall vändas i glädje. Matt. 5: 4.

21. När en kvinna föder barn, har hon bedrövelse, ty hennes stund är kommen; men när hon har fött barnet, kommer hon icke mer ihåg sin vedermöda, ty hon gläder sig över, att en människa är född till världen.

22. Så haven ock I nu bedrövelse; men jag skall se eder åter, och då skola edra hjärtan glädja sig, och ingen skall taga eder glädje ifrån eder.
Jes. 35: 10.

23. Och på den dagen skolen I icke fråga mig om något. Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Vad I bedjen Fadern om, det skall han giva eder i mitt namn.
Matt. 7: 7 f. 21: 22. Mark. 11: 24.
Luk. 11: 9 f. Joh. 14: 13 f. 15: 7, 16.
Jak. 1: 5 f.

24. Hittills haven I icke bett om något i mitt namn; bedjen, och I skolen få, för att eder glädje skall bliva fullkomlig.
Joh. 15: 11.

25. Detta har jag talat till eder i förtäckta ord; den tid kommer, då jag icke mer skall tala till eder i förtäckta ord, utan öppet förkunna för eder om Fadern
Joh. 10: 6.

26. På den dagen skolen I bedja i mitt namn. Och jag säger eder icke, att jag skall bedja Fadern för eder,

27 ty Fadern själv älskar eder, eftersom I haven älskat mig och haven trott, att jag är utgången från Gud
Joh. 14: 21. 17: 8.

28. Ja, jag har gått ut ifrån Fadern och har kommit i världen; åter lämnar jag världen och går till Fadern."

29. Då sade hans lärjungar: "Se, nu talar du öppet och brukar inga förtäckta ord.

30. Nu veta vi, att du vet

allt, och att det icke är behövligt för dig, att man frågar dig; därför tro vi, att du är utgången från Gud."
Joh. 17: 25. 21: 17.

31. Jesus svarade dem: "Nu tron I?

32. Se, den stund kommer, ja, den är redan kommen, då I skolen förskingras, var och en åt sitt håll, och lämna mig allena. Dock, jag är icke allena, ty Fadern är med mig.
Matt. 26: 31. Mark. 14: 27. Joh. 8: 29.

33. Detta har jag talat till eder, för att I skolen hava frid i mig. I världen liden I betryck; men varen vid gott mod, jag har övervunnit världen."
Joh. 14: 27. Ef. 2: 14. 1 Joh. 5: 4 f.

17 Kapitlet.

Jesus beder för sig själv, för sina lärjungar och för alla dem, som tro på honom

Sedan Jesus hade talat detta, lyfte han upp sina ögon mot himmelen och sade:

"Fader, stunden är kommen; förhärliga din Son, på det att din Son må förhärliga dig,
Joh. 12: 23.

2. eftersom du har givit honom makt över allt kött, för att han skall giva evigt liv åt alla dem, som du har givit åt honom
Matt. 28: 18 Joh. 6: 37 f.

3. Och detta är evigt liv, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus.
Vish 15: 3 1 Joh. 5: 20.

4. Jag har förhärligat dig på jorden genom att fullborda det verk, som du har givit mig att utföra. Joh. 19: 30.

5. Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig själv, med den härlighet som jag hade hos dig, förrän världen var till.
Apg. 3: 13. Fil. 2: 6.

6. Jag har uppenbarat ditt namn för de människor, som du har tagit ut ur världen och givit åt mig. De voro dina, och du har givit dem åt mig, och de hava hållit ditt ord.

7. Nu hava de förstått, att allt vad du har givit åt mig, det kom från dig.

8. Ty de ord, som du har givit åt mig, har jag givit åt dem; och de hava tagit emot dem och hava i sanning förstått, att jag är utgången från dig, och de tro, att du har sänt mig. Joh. 16: 27, 30.

9 Jag beder för dem; det är icke för världen jag beder, utan för dem, som du har givit åt mig, ty de äro dina

10 — såsom allt mitt är ditt, och ditt är mitt — och jag är förhärligad i dem Joh. 16: 15.

11. Jag är nu icke längre kvar i världen, men de äro kvar i världen, när jag går till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn — det som du har förtrott åt mig — för att de må vara ett, likasom vi äro ett. Joh. 10: 30.

12. Medan jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn, det som du har förtrott åt mig; jag vakade över dem, och ingen av dem gick i fördärvet, ingen utom fördärvets man, ty skriften skulle ju fullbordas.
Ps. 41: 10. 109: 8. Joh. 6: 39. 18: 9.

13. Nu går jag till dig; dock talar jag detta, medan jag ännu är här i världen, för att de skola hava min glädje fullkomlig i sig. Joh. 15: 1.

14. Jag har givit dem ditt ord; och världen har hatat dem, eftersom de icke äro av världen, likasom icke heller jag är av världen. Joh. 15: 18 f.

15. Jag beder icke, att du skall taga dem bort ur världen, utan att du skall bevara dem från det onda. Matt. 6: 13.
Luk. 22: 32. 1 Kor. 5: 10. 2 Tess. 3: 3.

16. De äro icke av världen, likasom icke heller jag är av världen.

17. Helga dem i sanningen; ditt ord är sanning.

18. Såsom du har sänt mig i världen, så har ock jag sänt dem i världen. Joh. 20: 21.

19. Och jag helgar mig till ett offer för dem, på det att ock de må vara i sanning helgade.
1 Kor. 1: 2, 30. 6: 11. Ef. 5: 2.
Hebr. 2: 11. 10: 10.

20. Men icke för dessa allenast beder jag, utan ock för dem, som genom deras ord komma till tro på mig;

21. jag beder, att de alla må vara ett, och att, såsom du, Fader, är i mig, och jag är i dig, också de må vara i oss, för att världen skall tro, att du har sänt mig.
Joh. 10: 38. 14: 10. Gal. 3: 28.

22. Och den härlighet, som du har givit åt mig, den har jag givit åt dem, för att de skola vara ett, såsom vi äro ett Apg. 4: 32.

23. — jag i dem, och du i mig — ja, för att de skola vara fullkomligt förenade till ett, så att världen kan förstå, att du har sänt mig, och att du har älskat dem, såsom du har älskat mig.
Gal. 2: 20. 1 Joh. 1: 3. 3: 24.

24. Fader, jag vill, att där jag är, där skola ock de, som du har givit mig, vara med mig, så att de få se min härlighet, som du har givit mig; ty du har älskat mig före världens begynnelse.
Joh. 12: 26. 14: 3. Ef. 1: 4. Upp. 3: 21

25. Rättfärdige Fader, världen har icke lärt känna dig, men jag känner dig, och dessa hava förstått, att du har sänt mig.
Joh. 7: 29. 15: 21.

26. Och jag har kungjort för dem ditt namn och skall kungöra det, på det att den kärlek, som du har älskat mig med, må vara i dem och jag i dem. Joh. 15: 9.

18 Kapitlet.

Jesus förrådes av Judas, gripes, förhöres inför översteprästerna, förnekas av Petrus, föres inför Pilatus.

När Jesus hade sagt detta, begav han sig med sina lärjungar därifrån och gick över bäcken Kidron till andra sidan. Där var en örtagård, och i den gick han in med sina lärjungar.
Matt. 26: 36. Mark. 14: 32. Luk. 22: 39.

2. Men också Judas, han som förrådde honom, kände till det stället, ty där hade Jesus och hans lärjungar ofta kommit tillsammans.

3. Och Judas tog nu med sig den romerska vakten, så ock några av översteprästernas och fariséernas tjänare, och kom dit med bloss och lyktor och vapen.
Matt. 26: 47 f. Mark. 14: 43 f. Luk. 22: 47 f.

4. Och Jesus, som visste allt, vad som skulle övergå honom, gick fram och sade till dem: "Vem söken I?" Joh. 19: 28.

5. De svarade honom: "Jesus från Nasaret." Jesus sade till dem: "Det är jag." Och Judas, förrädaren, stod också där ibland dem.

6. När nu Jesus sade till dem: "Det är jag", veko de tillbaka och föllo till marken.

7. Åter frågade han dem då: "Vem söken I?" De svarade: "Jesus från Nasaret."

8. Jesus sade: "Jag har sagt eder, att det är jag; om det alltså är mig I söken, så låten dessa gå."

9. Ty det ordet skulle fullbordas, som han hade sagt: "Av dem, som du har givit mig, har jag icke förlorat någon."
Joh. 17: 12.

10. Och Simon Petrus, som hade ett svärd, drog ut det och högg till översteprästens tjänare och högg så av honom högra örat; och tjänarens namn var Malkus.
Matt. 26: 51 f. Mark. 14: 47. Luk. 22: 50 f.

11. Då sade Jesus till Petrus: "Stick ditt svärd i skidan. Skulle jag icke dricka den kalk, som min Fader har givit mig?"

12. Den romerska vakten med sin överste och de judiska rättstjänarna grepo då Jesus och bundo honom
Matt. 26: 57 f. Mark. 14: 53 f. Luk. 22: 54 f.

13. och förde honom bort, först till Hannas; denne var nämligen svärfader till Kaifas, som var överstepräst för det året.

14. Och det var Kaifas, som under rådplägningen hade sagt till judarna, att det vore bäst, om *en* man finge dö för folket.
Joh. 11: 49 f.

15. Ock Simon Petrus jämte en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen och gick med Jesus in på översteprästens gård;

16. men Petrus stod utanför vid porten. Den andre lärjung-

en, den som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med portvakterskan och fick så föra Petrus ditin.

17 Tjänstekvinnan, som vaktade porten, sade därvid till Petrus: "Är icke också du en av den mannens lärjungar?" Han svarade: "Nej, det är jag icke."

Matt. 26: 69 f. Mark. 14: 66 f. Luk. 22: 56 f.

18. Men tjänarna och rättsbetjänterna hade gjort upp en koleld, ty det var kallt, och de stodo där och värmde sig; bland dem stod också Petrus och värmde sig.

19. Översteprästen frågade nu Jesus om hans lärjungar och om hans lära

20. Jesus svarade honom: "Jag har öppet talat för världen, jag har alltid undervisat i synagogan eller i helgedomen, på ställen där alla judar komma tillsammans; hemligen har jag intet talat. Joh. 7: 14, 37.

21 Varför frågar du då mig? Dem, som hava hört mig, må du fråga om, vad jag har talat till dem. De veta ju, vad jag har sagt."

22. När Jesus sade detta, gav honom en av rättstjänarna, som stod där bredvid, ett slag på kinden och sade: "Skall du så svara översteprästen?"

23. Jesus svarade honom: "Har jag talat orätt, så bevisa, att det var orätt; men har jag talat rätt, varför slår du mig då?"

24. Och Hannas sände honom bunden till översteprästen Kaifas.

25. Men Simon Petrus stod och värmde sig. Då sade de till honom: "Är icke också du en av hans lärjungar?" Han nekade och sade: "Det är jag icke."

Matt. 26: 71 f. Mark. 14: 69 f. Luk 22: 58 f.

26. Då sade en av översteprästens tjänare, en frände till den som Petrus hade huggit örat av: "Såg jag icke själv, att du var med honom i örtagården?"

27. Då nekade Petrus åter. Och i detsamma gol hanen.

28. Sedan förde de Jesus från Kaifas till pretoriet; och det var nu morgon. Men själva gingo de icke in i pretoriet, för att de icke skulle bliva orenade, utan skulle kunna äta påskalammet.

4 Mos. 28: 16 f. Matt. 27: 1 f. Mark. 15: 1. Luk. 23: 1 f.

29. Då gick Pilatus ut till dem och sade: "Vad haven I för anklagelse att frambära mot denne man?"

30. De svarade och sade till honom: "Vore han icke en illgärningsman, så hade vi icke överlämnat honom åt dig."

31. Då sade Pilatus till dem: "Tagen I honom, och dömen honom efter eder lag." Judar-

na svarade honom: "För oss är det icke lovligt att avliva någon." Joh. 19: 6 f.

32. Ty Jesu ord skulle fullbordas, det som han hade sagt för att giva till känna, på vad sätt han skulle dö.
Matt. 20: 18 f. Mark. 10: 32 f. Luk. 18: 31 f. Joh. 3: 14. 12: 32 f.

33. Pilatus gick då åter in i pretoriet och kallade Jesus till sig och sade till honom: "Är du judarnas konung?"

34. Jesus svarade: "Säger du detta av dig själv, eller hava andra sagt dig det om mig?"

35. Pilatus svarade: "Jag är väl icke en jude! Ditt eget folk och överstepräster na hava överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?"

36. Jesus svarade: "Mitt rike är icke av denna världen. Om mitt rike vore av denna världen, så hade väl mina tjänare kämpat för, att jag icke skulle bliva överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike icke av denna världen." Joh. 6: 15. 17: 14.

37. Då sade Pilatus till honom: "Så är du dock en konung?" Jesus svarade: "Du säger det själv, att jag är en konung. Ja, därtill är jag född, och därtill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen. Var och en, som är av sanningen, han hör min röst." Joh. 8: 47. 10: 27.

38. Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?"

När han hade sagt detta, gick han åter ut till judarna och sade till dem: "Jag finner honom icke skyldig till något brott.

39. Nu är det en sedvänja hos eder, att jag vid påsken skall giva eder en fånge lös. Viljen I då, att jag skall giva eder 'Judarnas konung' lös?"
Matt. 27: 15 f. Mark. 15: 6 f. Luk. 23: 16 f.

40. Då skriade de åter och sade: "Icke honom, utan Barabbas." Men Barabbas var en rövare.

19 Kapitlet

Jesus gisslas, begabbas, dömes, korsfästes, uppgiver andan, begraves.

Så tog då Pilatus Jesus och lät gissla honom.
Matt. 27: 26 f. Mark. 15: 15 f.

2. Och krigsmännen vredo samman en krona av törnen och satte den på hans huvud och klädde på honom en purpurfärgad mantel.

3. Sedan trädde de fram till honom och sade: "Hell dig, du judarnas konung!" och slogo honom på kinden.

4. Åter gick Pilatus ut och sade till folket: "Se, jag vill föra honom ut till eder, på det att I mån förstå, att jag icke finner honom skyldig till något brott." Luk. 23: 13 f.

5. Och Jesus kom då ut, klädd i törnekronan och den purpurfärgade manteln. Och han sade till dem: "Se mannen!"

6. Då nu överstepräster na

och rättstjänarna fingo se honom, skriade de: "Korsfäst! Korsfäst!" Pilatus sade till dem: "Tagen I honom, och korsfästen honom; jag finner honom icke skyldig till något brott."

7. Judarna svarade honom: "Vi hava själva en lag, och efter den lagen måste han dö, ty han har gjort sig till Guds Son."

3 Mos. 24: 15 f. Joh. 5: 18. 10: 33.

8. När Pilatus hörde dem tala så, blev hans fruktan ännu större.

9. Och han gick åter in i pretoriet och frågade Jesus: "Varifrån är du?" Men Jesus gav honom intet svar.

10. Då sade Pilatus till honom: "Svarar du mig icke? Vet du då icke, att jag har makt att giva dig lös och makt att korsfästa dig?"

11. Jesus svarade honom: "Du hade alls ingen makt över mig, om den icke vore dig given ovanifrån. Därför har den större synd, som har överlämnat mig åt dig."

Dan. 4: 22, 31 f. Joh. 10: 18.

12. Från den stunden sökte Pilatus efter någon utväg att giva honom lös. Men Judarna ropade och sade: "Giver du honom lös, så är du icke kejsarens vän. Vemhelst, som gör sig till konung, han sätter sig upp mot kejsaren."

13. När Pilatus hörde de orden, lät han föra ut Jesus och satte sig på domarsätet, på en plats som kallades Litostroton, på hebreiska Gabbata.

14. Och det var tillredelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Och han sade till Judarna: "Se, här är eder konung!"

15. Då skriade de: "Bort med honom! Bort med honom! Korsfäst honom!" Pilatus sade till dem: "Skall jag korsfästa eder konung?" Översteprästerna svarade: "Vi hava ingen annan konung än kejsaren."

16. Då gjorde han dem till viljes och bjöd, att han skulle korsfästas.

Och de togo Jesus med sig

Matt. 27: 31. Mark. 15: 20 Apg. 3: 13 f.

17. Och han bar själv sitt kors och kom så ut till det ställe, som kallades Huvudskalleplatsen, på hebreiska Golgata. Matt. 27: 33 f., 38 f. Mark. 15: 22 f., 27 f. Luk. 23: 32 f.

18. Där korsfäste de honom, och med honom två andra, en på vardera sidan, och Jesus i mitten.

19. Men Pilatus lät ock göra en överskrift och sätta upp den på korset; och den lydde så: "Jesus från Nasaret, judarnas konung."

20. Den överskriften läste många av judarna, ty det ställe där Jesus var korsfäst låg nära staden; och den var avfattad på hebreiska, på latin och på grekiska.

21. Då sade judarnas över-

stepräster till Pilatus: "Skriv icke: 'Judarnas konung', utan skriv, att han har sagt sig vara judarnas konung."

22. Pilatus svarade: "Vad jag har skrivit, det har jag skrivit."

23. Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och delade dem i fyra delar, en del åt var krigsman. Också livklädnaden togo de. Men livklädnaden hade inga sömmar utan var vävd i ett stycke, uppifrån och alltigenom.
Matt. 27: 35. Mark. 15: 24. Luk. 23: 34.

24. Därför sade de till varandra: "Låt oss icke skära sönder den utan kasta lott om, vilken den skall tillhöra." Ty skriftens ord skulle fullbordas:

"De delade mina kläder mellan sig
och kastade lott om min klädnad."

Så gjorde nu krigsmännen.
Ps. 22: 19.

25. Men vid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster, Maria, Klopas' hustru, och Maria från Magdala.
Matt. 27: 55 f. Mark. 15: 40 f.

26. När Jesus nu fick se sin moder och bredvid henne den lärjunge, som han älskade, sade han till sin moder: "Moder, se din son."

27 Sedan sade han till lärjungen: "Se din moder." Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig.

28. Eftersom nu Jesus visste, att allt annat redan var fullbordat, sade han därefter, då ju skriften skulle i allt uppfyllas. "Jag törstar."
Ps. 22: 16.

29. Där stod då ett kärl, som var fullt av ättikvin. Med det vinet fyllde de en svamp, som de satte på en isopsstängel och förde till hans mun.
Ps. 69: 22. Matt. 27: 48 f. Mark. 15: 36 f.

30. Och när Jesus hade tagit emot vinet, sade han: "Det är fullbordat." Sedan böjde han ned huvudet och gav upp andan.

31 Men eftersom det var tillredelsedag och judarna icke ville, att kropparna skulle bliva kvar på korset över sabbaten (det var nämligen en stor sabbatsdag), bådo de Pilatus, att han skulle låta sönderslå de korsfästas ben och taga bort kropparna. 5 Mos. 21: 22 f.

32. Så kommo då krigsmännen och slogo sönder den förstes ben och sedan den andres, som var korsfäst med honom.

33. När de därefter kommo till Jesus och sågo honom redan vara död, slogo de icke sönder hans ben;

34. men en av krigsmännen stack upp hans sida med ett spjut, och strax kom därifrån ut blod och vatten.

35. Och den, som har sett detta, han har vittnat därom,

för att ock I skolen tro; och hans vittnesbörd är sant, och han vet, att han talar sanning.
Joh. 21: 24.

36. Ty detta skedde, för att skriftens ord skulle fullbordas: "Intet ben skall sönderslås på honom."
2 Mos. 12: 46. 4 Mos. 9: 12. Ps. 34: 21

37. Och åter ett annat skriftens ord lyder så:
"De skola se upp till honom, som de hava stungit."
Sak. 12: 10. Upp. 1: 7.

38. Men Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge — fastän i hemlighet, av fruktan för judarna — kom därefter och bad Pilatus att få taga Jesu kropp; och Pilatus tillstadde honom det. Då gick han åstad och tog hans kropp.
Matt. 27: 57 f. Mark. 15: 42 f.
Luk. 23: 50 f. Joh. 12: 42 f.

39. Och jämväl Nikodemus kom dit, han som första gången hade besökt honom om natten; denne förde med sig en blandning av myrra och aloe, vid pass hundra skålpund.
Joh. 3: 1 f.

40. Och de togo Jesu kropp och omlindade den med linnebindlar och lade dit de välluktande kryddorna, såsom judarna hava för sed vid tillredelse till begravning.

41. Men invid det ställe, där han hade blivit korsfäst, var en örtagård, och i örtagården fanns en ny grav, som ännu ingen hade blivit lagd i.

42. Där lade de nu Jesus, eftersom det var judarnas tillredelsedag, och graven låg nära

20 Kapitlet.

Jesus uppenbarar sig efter sin uppståndelse för Maria från Magdala, för apostlarna och särskilt för Tomas

Men på första veckodagen om morgonen, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala dit till graven och fick se stenen vara bortfagen från graven.
Matt. 28: 1 f. Mark. 16: 1 f.
Luk. 24: 1 f.

2. Då skyndade hon därifrån och kom till Simon Petrus och till den andre lärjungen, den som Jesus älskade, och sade till dem: "De hava tagit Herren bort ur graven, och vi veta icke, var de hava lagt honom."

3. Då begåvo sig Petrus och den andra lärjungen åstad på väg till graven.

4. Och de sprungo båda på samma gång; men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven.

5. Och när han lutade sig ditin, såg han linnebindlarna ligga där; dock gick han icke in.

6. Sedan, efter honom, kom ock Simon Petrus dit. Han gick in i graven och fick då se, huru bindlarna lågo där,

7. och huru duken, som ha-

de varit höljd över hans huvud, icke låg tillsammans med bindlarna, utan för sig själv på ett särskilt ställe, hopvecklad.

8. Då gick ock den andre lärjungen ditin, han som först hade kommit till graven; och han såg och trodde.

9. De hade nämligen ännu icke förstått skriftens ord, att han skulle uppstå från de döda.

10. Och lärjungarna gingo så hem till sitt igen

11. Men Maria stod och grät utanför graven. Och under det hon grät, lutade hon sig in i graven

12. och fick då se två änglar i vita kläder sitta, där Jesu kropp hade legat, den ene vid huvudets plats, den andre vid fötternas.

13. Och de sade till henne: "Kvinna, varför gråter du?" Hon svarade dem: "De hava tagit bort min Herre, och jag vet icke, var de hava lagt honom."

14. Vid det hon sade detta, vände hon sig om och fick se Jesus stå där; men hon visste icke, att det var Jesus.

Mark. 16: 9 f.

15. Jesus sade till henne: "Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?" Hon trodde, att det var örtagårdsmästaren och svarade honom: "Herre, om det är du, som har burit bort honom, så säg mig, var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom."

16 Jesus sade till henne. "Maria!" Då vände hon sig om och sade till honom på hebreiska: "R a b b u n i!" (det betyder m ä s t a r e).

17 Jesus sade till henne: "Rör icke vid mig, jag har ju ännu icke farit upp till Fadern Men gå till mina bröder, och säg till dem, att jag far upp till min Fader och eder Fader, till min Gud och eder Gud."

Rom. 8: 29. Hebr. 2: 11 f.

18. Maria från Magdala gick då och omtalade för lärjungarna, att hon hade sett Herren, och att han hade sagt detta till henne.

19. På aftonen samma dag, den första veckodagen, medan lärjungarna av fruktan för judarna voro samlade inom stängda dörrar, kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade till dem: "Frid vare med eder!"

Mark. 16: 14. Luk. 24: 36 f 1 Kor. 15: 5.

20. Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blevo glada, när de sågo Herren.

21. Åter sade Jesus till dem: "Frid vare med eder! Såsom Fadern har sänt mig, så sänder jag ock eder." Joh. 17: 18.

22. Och när han hade sagt detta, andades han på dem och sade till dem: "Tagen emot helig ande!

23. Om I förlåten någon hans synder, så äro de honom förlåtna; och om I binden någon i hans synder, så är han bunden i dem." Matt. 16: 19. 18: 18.

24. Men Tomas, en av de tolv, han som kallades Didymus, var icke med dem, när Jesus kom. Joh. 11: 16. 14: 5.

25. Då nu de andra lärjungarna sade till honom, att de hade sett Herren, svarade han dem: "Om jag icke ser hålen efter spikarna i hans händer och sticker mitt finger i hålen efter spikarna och sticker min hand i hans sida, så kan jag icke tro det."

26. Åtta dagar därefter voro hans lärjungar åter därinne, och Tomas var med bland dem. Då kom Jesus, medan dörrarna voro stängda, och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med eder!"

27. Sedan sade han till Tomas: "Räck hit ditt finger, se här äro mina händer; och räck hit din hand, och stick den i min sida. Och tvivla icke, utan tro."

28. Tomas svarade och sade till honom: "Min Herre och min Gud!"

29. Jesus sade till honom: "Eftersom du har sett mig, tror du? Saliga äro de, som icke se och dock tro." 1 Petr. 1: 8.

30. Ännu många andra tecken, som icke äro uppskrivna i denna bok, gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Joh. 21: 25.

31. Men dessa hava blivit uppskrivna, för att I skolen tro, att Jesus är Messias, Guds Son, och för att I genom tron skolen hava liv i hans namn.
Hab. 2: 4. Rom. 1: 17. 1 Joh. 5: 13.

21 Kapitlet.

Jesus uppenbarar sig vid Tiberias' sjö för några av sina lärjungar. Efterskrift.

Därefter uppenbarade sig Jesus åter för lärjungarna, vid Tiberias' sjö; och vid den uppenbarelsen gick så till:

2. Simon Petrus och Tomas, som kallades Didymys, och Natanael, han som var från Kana i Galileen, och Sebedeus' söner voro tillsammans, och med dem två andra av hans lärjungar.

3. Simon Petrus sade då till dem: "Jag vill gå åstad och fiska." De sade till honom: "Vi gå också med dig." Så begåvo de sig åstad och stego i båten. Men den natten fingo de intet.

4. När det sedan hade blivit morgon, stod Jesus där på stranden; dock visste lärjungarna icke, att det var Jesus.
Luk. 24: 16. Joh. 20: 14.

5. Och Jesus sade till dem: "Mina barn, haven I något att äta?" De svarade honom: "Nej."

6. Han sade till dem: "Kasten ut nätet på högra sidan om båten, så skolen I få." Då kast

ade de ut; och nu fingo de en så stor hop fiskar, att de icke förmådde draga upp nätet.
Luk. 5: 4 f.

7. Den lärjunge, som Jesus älskade,. sade då till Petrus: "Det är Herren." När Simon Petrus hörde, att det var Herren, tog han på sig sin överklädnad — ty han var oklädd — och gav sig i sjön.
Joh. 13: 23.

8. Men de andra lärjungarna kommo med båten och drogo efter sig nätet med fiskarna; de voro nämligen icke längre från land än vid pass två hundra alnar.

9. När de sedan hade stigit i land, sågo de glöd ligga där och fisk, som låg därpå, och bröd.

10. Jesus sade till dem: "Tagen hit av de fiskar, som I nu fingen."

11. Då steg Simon Petrus i båten och drog nätet upp på land, och det var fullt av stora fiskar, ett hundra femtiotre stycken. Och fastän de voro så många, hade nätet icke gått sönder

12. Därefter sade Jesus till dem: "Kommen hit och äten." Och ingen av lärjungarna dristade sig att fråga honom, vem han var, ty de förstodo, att det var Herren.

13. Jesus gick då fram och tog brödet och gav dem, likaledes ock av fiskarna.

14. Detta var nu tredje gången som Jesus uppenbarade sig för sina lärjungar, sedan han hade uppstått från de döda.
Joh. 20: 19, 26.

15. När de hade ätit, sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Johannes' son, älskar du mig mer än dessa göra?" Han svarade honom: "Ja, Herre; du vet, att jag har dig kär." Då sade han till honom: "Föd mina lamm."
Matt. 26: 33 f., 69 f. Joh. 13: 37 f. 18: 17 f.

16. Åter frågade han honom, för andra gången: "Simon, Johannes' son, älskar du mig?" Han svarade honom: "Ja, Herre; du vet, att jag har dig kär." Då sade han till honom: "Var en herde för mina får."
Jes. 3: 15. Joh. 10: 1 f. 1 Petr. 5: 2.

17 För tredje gången frågade han honom: "Simon, Johannes' son, har du mig kär?" Petrus blev bedrövad över, att han för tredje gången frågade honom: "Har du mig kär?" Och han svarade honom: "Herre, du vet allting; du vet, att jag har dig kär." Då sade Jesus till honom: "Föd mina får. —

18. Sannerligen, sannerligen, säger jag dig: När du var yngre, omgjordade du dig själv och gick, vart du ville; men när du bliver gammal, skall du nödgas sträcka ut dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig dit du icke vill."
2 Petr. 1: 14.

19. Detta sade han för att giva tillkänna med hurudan död Petrus skulle förhärliga Gud. Och sedan han hade sagt detta, sade han till honom: "Följ mig." Joh. 13: 36.

20. När Petrus vände sig om, fick han se, att den lärjunge, som Jesus älskade, följde med, densamme som under aftonmåltiden hade lutat sig mot hans bröst och frågat honom: "Herre, vilken är det, som skall förråda dig?" Joh. 13: 23 f.

21. Då nu Petrus såg den lärjungen, frågade han Jesus: "Herre, huru bliver det då med denne?"

22. Jesus svarade honom: "Om jag vill, att han skall leva kvar, till dess jag kommer, vad kommer det dig vid? Följ du mig."

23. Så kom det talet ut ibland bröderna, att den lärjungen icke skulle dö. Men Jesus hade icke sagt till honom, att han icke skulle dö, utan allenast: "Om jag vill, att han skall leva kvar, till dess jag kommer, vad kommer det dig vid?"

24. Det är den lärjungen som vittnar om detta, och som har skrivit detta; och vi veta, att hans vittnesbörd är sant. Joh. 19: 35.

25. Ännu mycket annat var det, som Jesus gjorde; och om allt detta skulle uppskrivas, det ena med det andra, så tror jag, att icke ens hela världen skulle kunna rymma de böcker, som då bleve skrivna. Joh. 20: 30.

STOCKHOLM
Viktor Pettersons Bokindustriaktiebolag
1927